

VEGA KOMMUNES

ÅRSMELDING 2024

Godkjent av Vega kommunestyre 19.06.25, sak 34/25

FORORD:

I dette dokument fremlegges Vega kommunes årsberetning og årsmelding for 2024. Mens kommuneloven og regnskapsforskriftene har bestemmelser for fremleggelse av årsberetning står en friere i utforming av årsmeldingen. For 2024 er det utarbeidet en egen årsberetning som er datert 31.03.2025. Denne framgår i kap. 1 i dette dokumentet.

Årsmeldingen forøvrig er inndelt i tråd med den fastsatte inndelingen av kommuneplanens samfunnsdel pr. 31.12.24. Det fremlegges årsmeldinger for de enkelte tjenesteområder som gir en oversikt over de viktigste forhold med hensyn til virksomhet, omfang, økonomi og kvalitet. Det er behandlingen av årsmelding, regnskap, kommuneplan, økonomiplan, virksomhetsplan og årsbudsjett som er kommunestyrets fremste virkemiddel i utviklingen av kommunen og de kommunale tjenester. Årsmelding og regnskap er verktøyene for tilbakemelding av de oppdrag som ligger i planer og budsjetter.

Fra 2008 har alle virksomhets-/ansvarsområder brukt samme mal i utarbeidelsen av årsmelding. Malen er basert på annen målstyringsmodell enn det Vega kommune har, og er derfor ikke like godt egnet på alle tjenesteområder. Det planlegges å utarbeide ny «mal» i forbindelse med ny kommuneplan som skal gjelde fra 01.01.25.

Det er ikke fylt ut foreløpige KOSTRA nøkkeltall i årsmeldingen. Oppdatert tall for 2024 blir ikke lagt ut før 15.06.

Vega kommunes driftsregnskap ble avlagt med et negativt netto driftsresultat på kr 8 162 295 som utgjør 4,23 % av driftsinntektene. Resultatet i fjor var negativt 5,44 %. Årets budsjettavvik utgjør kr 3 199 119 (merforbruk). Et merforbruk skal reduseres ved blant annet å redusere/stryke budsjettert overføring til investeringsregnskapet som utgjør kr 1 050 000. Etter dette framkommer et merforbruk på kr 4 249 119. Det er brukt ca 10,9 mill kr av disposisjonsfondet i 2024. Ca kr 7,7 mill kr var budsjettert bruk i drift men brukt ca 6,7 mill kr. I tillegg kommer merforbruket på ca 4,2 mill kr. Det er ikke brukt av disposisjonsfondet i investeringsregnskapet. Etter dette er beholdningen på fondet ca 15,7 mill kr. Slike resultat kan ikke fortsette. Ifølge økonomiplanen må vi bruke både disposisjonsfondet og utbytter i driften. I 2027 vil disposisjonsfondet være tomt. Investeringsregnskapet ble avlagt i balanse.

Utfordringene for 2025 og de kommende årene vil i stor grad preges av rekruttering til ledige stillinger og den økonomiske handlefriheten. Det er viktig å opprettholde folketallet da dette har stor betydning for rammene vi mottar fra staten. Vedtatt økonomiplan for Vega kommune innebærer en stram fordeling av tilgjengelige midler med erkjennelse av at kommunens inntekter gir små rom for nye tiltak og utvikling. For å balansere driften er det budsjettert med bruk av disposisjonsfond («buffer»). I tillegg til høy lånegjeld, høye utgifter til barnevernstiltak og helsetjenester og sentrale satsninger innenfor barnehage, skole, helse og omsorg. For å imøtegå dette må den øvrige drift reduseres for å unngå underskudd på driften, eller inntektene/tilskuddene økes. Inntekter fra havbruksfondet har medført en større økonomisk handlefrihet for oss da vi har klart å sette store deler av dette til disposisjonsfondet. Vi har begrensninger pr. i dag når det gjelder inntekter fra havbruksfondet som følge av vedtak fra Kommunal- og distriktsdepartementet av 14.05.2024 der nye områder for akvakultur ikke godkjennes da de ligger innenfor Vega verdensarvområde. Vi må framover fokusere på alternativ næringsutvikling, jfr. kommunestyrets vedtak, på kostnads- og avvikskontroller og styre virksomheten i henhold til de rammer som er vedtatt. En bærekraftig økonomisk utvikling vil være det beste for både innbyggere og ansatte i årene framover.

Vi er en servicebedrift med mange oppgaver i alle livets faser. Det er ikke mulig å få en virksomhet til å yte tjenester med så høy kvalitet uten dyktige medarbeidere. Jeg vil benytte anledningen til å takke alle ansatte i kommunen som legger forholdene best mulig til rette for innbyggerne våre.

Vega, 7. juni 2025

Brit Skjevling
kommunedirektør

Innhold

ÅRSBERETNING FOR VEGA KOMMUNE 2024	4
1 Økonomisk stilling og resultat	5
1.1 Driftsresultat 2024	5
1.2 Forklaring til driftsmessige budsjettavvik.....	7
1.3 Budsjettgjennomføringen	09
1.4 Investeringsregnskapet	14
1.5 Finansielle måltall.....	15
1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer	17
2.0 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold	18
3.0 Sykefravær	19
4.0 Likestilling mm	19
5.0 Ethiske retningslinjer og varsling	20
6.0 Internkontroll	20
ÅRSMELDING FOR VEGA KOMMUNE 2024	22
2. STYRER, RÅD OG UTVALG (Funksjon 100)	22
3. KOMMUNEDIREKTØR (Ansvarsområde 10)	22
3.1. Kommunedirektør/ Informasjonsavdelingen	23
3.2. IKT.....	24
3.3. Økonomi.....	24
3.4. Flyktningetjenesten.....	25
4. SOSIAL, HELSE, PLEIE OG OMSORG	26
4.1 Sosialtjenesten.....	26
4.2 Barnevernstjenesten	26
4.3. Legetjenesten	27
4.4. Helsestasjon	28
4.6 Vega syke- og aldersheim	29
4.7 Hjemmetjenesten.....	31
5. OPPVEKST, LIVSUTFOLDELSE OG KULTUR	35
5.1 Vega barnehage	35
5.2 Skolen, SFO og Voksenopplæring	38
5.3. Vega folkebibliotek.....	42
6. NÆRING/LANDBRUK	44
7. VERDEN SARV, NATUR OG KULTURARV	45
7.1 Miljø/plan.....	45
8. TEKNISK AVDELING	46

Årsberetning
for
Vega kommune 2024

Om årsregnskap og årsberetning

Fristen for avleggelse av årsregnskap 2024 var 22.02.25 Vega kommunes årsregnskap for 2024 med dokumentasjon ble levert kommunerevisjonen på Teams 12.03.2. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Kravene til årsberetning følger av kommunelovens § 14-7. Årsberetningen skal redegjøre for:

- forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

1 Økonomisk utvikling og stilling¹

1.1 Driftsresultat 2024

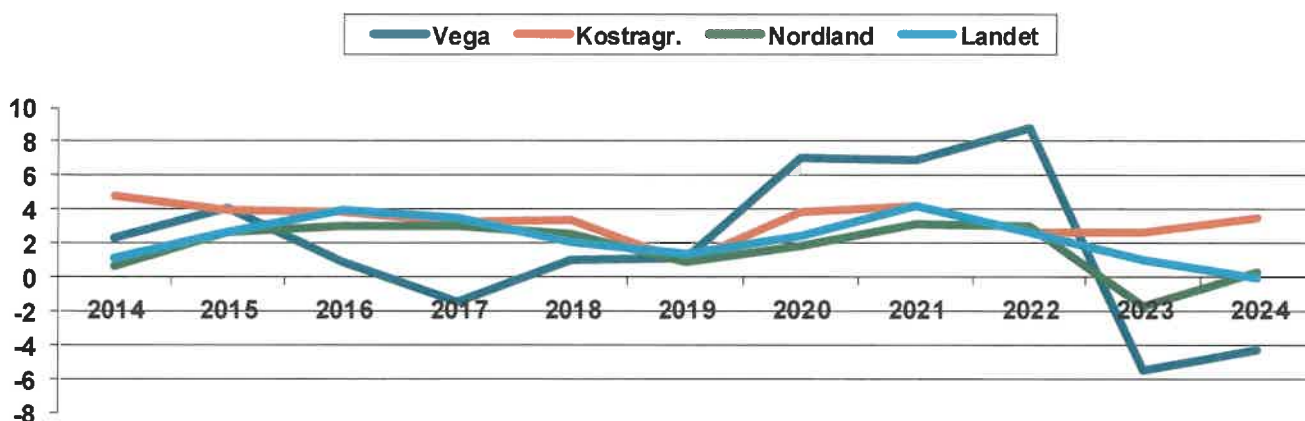
Her er en forenklet oversikt som viser driftsresultatet i kommunen over flere år:

Område	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Inntekts- og formueskatt	29 272	38 165	49 367	32 609	27 179	27 920	26 287
Eiendomsskatt	2 262	2 308	2 291	2 037	1 837	2 184	1 987
Rammetilskudd	86 534	73 490	61 488	70 972	70 297	65 417	65 652
Øvrige driftsinntekter	70 896	60 077	54 594	43 157	40 980	41 138	49 181
Sum driftsinntekter	188 965	174 040	167 740	148 776	140 294	136 659	143 107
Driftsutgifter	194 432	179 866	155 425	143 186	133 822	135 683	139 125
Finansinntekter	6 073	3 405	4 495	4 065	2 672	3 070	1 660
Finansutgifter	19 763	16 892	11 860	9 258	9 646	10 341	11 330
Motpost avskrivn	10 993	9 831	9 745	9 867	10 452	7 864	7 074
Netto driftsresultat	8 162	9 480	-14 695	-10 264	-9 949	-1 569	-1 386
Nto driftsres i %	4,32	5,44	-8,76	-6,90	-7,09	-1,14%	-0,96 %

Netto driftsresultat betegnes ofte som et mål på kommunens økonomiske balanse. Netto driftsresultat utgjør negativt 4,32 %. I 2023 var dette 5,44 %. Kostra-tall viser et netto driftsresultat for kommunene (unntatt Oslo) samlet på 0,1 % i 2024. I kostragruppe 14 som vi tilhører 3,5 % (positivt). Netto driftsresultat er ca 4,4 mill kr lavere enn regulert budsjett. I hovedsak skyldes dette høyere driftsutgifter enn budsjettet. Høyest positive avvik på «Overføring og tilskudd fra andre» (i hovedsak sykelønn og momskompensasjon) som finansierer økte utgifter til lønn og andre

¹ Pliktig del av årsberetning etter Kommunelovens § 14-7.

driftsutgifter. Ca kr 52 000 mindre i skatteinntekter og rammetilskudd i forhold til regulert budsjett. Netto finansutgifter ble ca kr 551 000 lavere enn regulert budsjett.

Figuren ovenfor viser utviklingen i netto driftsresultat fra 2013-2024 sammenlignet med Kostragruppen, Nordland og landet w/Oslo (Kostratall pr. 15.03.2025 - foreløpige tall)
Netto driftsresultat viser en betydelig økning fra 2019 til 2022 men en betydelig reduksjon fra 2022-2024. For Kostragruppen ingen vesentlig endring, fylket viser også en reduksjon, samme for landet w/Oslo. Målet for oss er et positivt netto driftsresultat.

Brutto driftsutgifter viser samlet sett et merforbruk på ca 17,167 mill kr, dersom vi korrigerer for avskrivninger, og sum driftsinntekter en merinntekt på ca 12,176 mill kr. Merutgiften skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter, økte utgifter til kjøp av varer og tjenester og momskompensasjonsutgifter. Merinntekten skyldes i hovedsak økte momskompensasjonssinntekter, overføringer og tilskudd fra staten (inkl. ref. sykelønn).

I årsavslutningen er det gjort regnskapsføringer av utgifter på til sammen ca 5,633mill kr som gjelder premieavvik og amortisering m/ arbeidsgiveravgift. Tidligere år har dette tallet vært positivt. Premieavvik er en differanse mellom betalt pensjonspremie og aktuarberegnet pensjonskostnad, og som ikke er en reell inntekt kommunen kan disponere. I løpet av perioden 2002-2023 er det ført en ”inntekt” i driftsregnskapet slik at sum premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift pr. 31.12.23 utgjør **26,8** mill kr, med tilsvarende motpost i balansen som skal nedbetales (utgiftsføres) over en periode på 15/10/7 år. Amortiseringen/nedbetalingen i 2024 utgjør 5,147 mill kr. I tillegg har vi mottatt premiefond fra KLP (Kommunal Landspensjonskasse) på ca kr 640 327 (inkl. arb.g.avg.). Denne bruker vi til å redusere pensjonspremien tilsvarende. Noen kommuner velger å avsette disse midlene til senere års bruk.

Skattetallene: Skattetallene, som SSB publiserte 17. januar, viser at kommunenes skatteinntekter i 2024 var på vel 213 mrd. kroner, eller 1,4 prosent høyere enn i 2023. Fylkeskommunenes samlede skatteinntekter var på 41,7 mrd. kroner, noe som er om lag på samme nivå som i 2023. Skatteinngangen i desember var 4,16 mrd. kroner i kommunene. Det er 382,5 mill. kroner eller 8,3 prosent mindre enn i desember 2023. Fylkeskommunene hadde i desember en skatteinngang 786,4 mill. kroner, som er om lag 96 mill. kroner og 10,8 prosent mindre enn i 2023.

Desember er en liten skattemåned, og hoveddelen av skatteinngangen gjelder 4. termin forskuddsskatt for inneværende inntektsår. Nedgangen kan i hovedsak forklares av at innbetalt tilleggsforskudd og restskatt ble lavere enn i 2023, mens forskuddsskatten var om lag på nivå med året før.

For Vega kommune ble skatteinntangen på 29,272 mill kr, det er ca 8,893 mill lavere enn 2022 og ca 12,481 mill kr lavere enn opprinnelig budsjett 2024.

Rammetilskuddet ble på 86,534 mill. kr som er 9,829 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett. I opprinnelig budsjett ble det lagt inn en økning i forhold til prognosene på kr 970 000. I tillegg ble det budsjettert skjønnsmidler til barnevern på kr 1 300 000,-. Vi mottok kr 750 000.

Andre vesentlige overføringer/tilskudd: Kommunen har mottatt kr 10 875 379 fra havbruksfondet som var ca kr 8,8 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett.

Finansområdet: Finansområdet viser et positivt avvik på kr 551 000. Det skyldes økt aksjeutbytte og renteinntekter. Finansinntektene ble økt med kr 871 000 som følge av økte renteinntekter i 2024. Beregning av minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 viser at vi har betalt tilstrekkelig med avdrag. Kommunen bør ta sikte på å øke avdragsutgiftene for å redusere en høy lånegjeld.

Lønnsoppgjøret

Resultatet av lønnsoppgjøret for kommunene fikk en fastsatt ramme på 5,2 prosent. Vi budsjetterte med 4,5 % i årslønnsvekst i henhold til prognosene noe som var altfor lavt. Noe kompensasjon for det forholdsvis høye lønnsoppgjøret har vi mottatt i rammetilskuddet.

Samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner

Det vises til egen oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i årsregnskapet. Årets budsjettavvik utgjør kr 3 199 119 (merforbruk før strykninger) med mindre bruk/strykning av overføring til investeringsregnskapet (kr 1 050 000). Etter dette er disposisjonsfondet redusert fra kr 26 718 606 til 15 729 487 pr. 31.12.24.

1.2 Forklaring til vesentlige budsjettavvik

Ifølge kravene til årsberetning skal det redegjøres for beløpsmessige budsjettavvik. I tillegg stilles det krav om å redegjøre for eventuelle vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal kunne brukes til. Dette omtales under kap. 2.0. Det er et vesentlighetskrav til hvilke budsjettavvik det skal redegjøres for men hva som er et vesentlig vil kunne være forskjellig fra kommune til kommune. I det følgende legges til grunn vesentlighet, mindre beløpsmessige budsjettavvik redegjøres det ikke for.

Viser til regnskapsskjema *økonomisk oversikt – drift*. I det følgende kommenteres avvikene mellom regnskap og regulert budsjett.

Avvik fra budsjett kan illustreres på følgende måte:

	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik
Driftsinntekter	(188 965)	(176 789)	(12 176)
Driftsutgifter	183 439*	*166 300	17 139
Finansinntekter	(6 073)	(3 730)	2 343
Finansutgifter	19 762	17 970	1 792
Netto avsetninger	(8 162)	(3 750)	(4 412)
Mindre-/merforbruk	(0)	(0)	(0)

() Inntekt. *Ekskl avskrivninger

Driftsinntekter 2024

Kommunens brutto driftsinntekter i 2024 ble ca 12,176 mill kr høyere enn regulert budsjett. De største avvikene forklares slik:

Brukerbetalinger: Her inngår bl.a. brukerbetalinger innenfor barnehage og pleie/omsorg. Positivt avvik på kr 683 000 som i hovedsak skyldes høyere egenandeler/medisin/refusjoner legetjenesten og vederlag opphold i institusjon på ca kr 1 000 000.

Salgs- og leieinntekter: Her inngår i hovedsak husleieinntekter, salg av tjenester inkl. internt salg, og kommunale avgifter. Høyere inntekt på ca 1,1 mill kr (ca 10 %) er mindre vesentlig og kommenteres ikke spesielt.

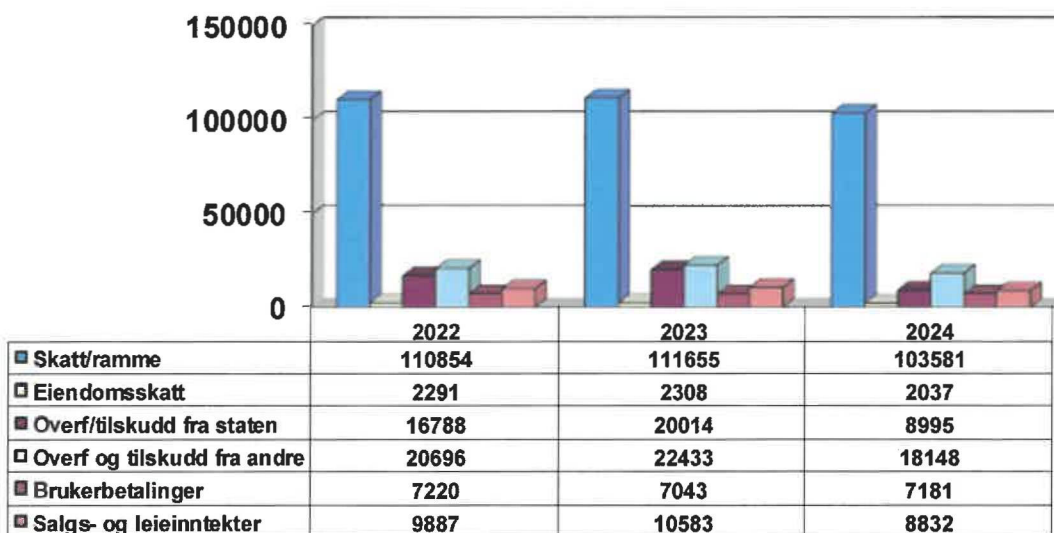
Overføringer og tilskudd fra andre viser en merinntekt på ca 8,860 mill kr i forhold til regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak refusjon sykelønn (5,798 mill kr), høyere refusjon fra staten (bl.a. næringsutvikling og tilskudd fra BUF-dir.) I tillegg kommer høyere momskompensasjonsinntekter på ca 3,394 mill kr.

Rammetilskudd viser en høyere inntekt i forhold til opprinnelig budsjett med ca 9,829 mill kr, i forhold til regulert budsjett kr 429 000. Jfr. kommentar om økning skatteinntekter nedenfor.

Andre statlige overføringer og andre overføringer blant annet rentekompensasjon (sykehjem, skole og kirke, havbruksfond, integreringstilskudd). Inntektene er ca 10,787 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett og skyldes i hovedsak integreringstilskudd på 2,560 mill kr og havbruksfond på ca kr 8,875 (ifht opprinnelig budsjett).

Skatt på inntekt og formue viser en lavere inntekt på ca 12,481 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett og ca kr 481 000 kr lavere enn regulert budsjett. Jfr. omtale ovenfor.

Driftsinntekter fordelt på inntektstype (tall i hele tusen):

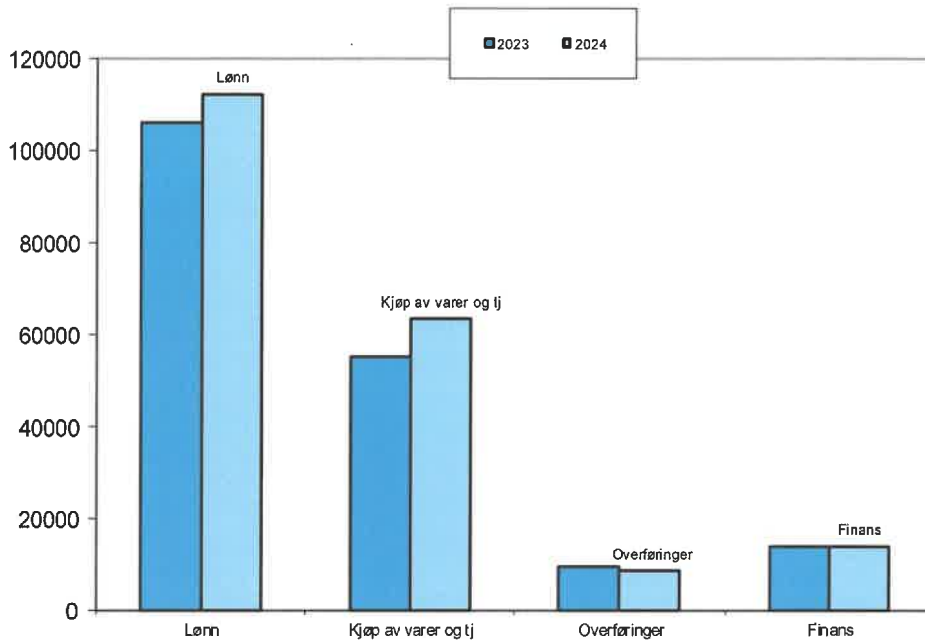
Driftsutgifter 2024

Kommunens brutto driftsutgifter (ekskl. avskrivning) er samlet sett ca 17,139 mill høyere enn budsjettet:

Lønnsutgifter viser et forbruk som er ca 4,052 mill kr høyere enn det regulert budsjett tilsier. Korrigerer vi for merinntekt på refusjon sykelønn (5,798 mill kr) blir det et mindreforbruk på ca 1,746 mill kr.

Men dette må også ses i sammenheng med kjøp av tjenester (nedenfor). Bl.a. til kjøp fra vikarbyråer. Sosiale utgifter viser en lavere utgift på ca kr 1,354 mill. Jfr ovenfor om ref. sykelønn da refusjonen også inkluderer en del av de sosiale utgiftene. Samlet sett blir mindreforbruket på netto lønnsutgifter og pensjon (inkl. premieavvik), hensyntatt refusjon sykelønn - men ikke andre refusjoner knyttet til lønn – ca 3,1 mill kr.

Kjøp av varer og tjenester er ca 12,614 mill kr høyere enn budsjettet. I dette inngår bl.a. kjøp av konsulenttjenester som er ca 3,087 mill kr høyere enn budsjettet. Jfr. kommentaren til «Lønnsutgifter». Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon er kr 227' høyere enn budsjettet. Det gjelder i hovedsak innenfor oppvekst (PPT og undervisning av elever i andre kommuner, revisjon, musikk og kulturskoler, interkommunale tjenester som IKT, brann og beredskap). Overføringer og tilskudd til andre er ca 1,826 mill kr høyere enn budsjett. I hovedsak gjelder dette høyere momskompensasjon.

Kommunens brutto driftsresultat er dermed ca 4,962 mill kr lavere enn budsjettet (ekskl. avskrivn).

Driftsutgifter fordelt på type utgifter 2024 og 2023:

Som vi ser av figuren er driftsutgiftene bortsett fra overføringer, vesentlig høyere i 2024.

Finansutgifter er ca lik med 2023.

Finansinntektene er økt med ca 2,667 mill kt som i hovedsak skyldes økte renteinntekter på innskudd. Og økt aksjeutbytte på kr 2,7 mill kr.

1.3 Budsjettgjennomføringen

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad de politiske vedtatte budsjetttrammer (netto) er overholdt. Det skal utarbeides kvartalsvise økonomirapporter (inkl. 2 halvårsrapporter til kommunestyret) fra hvert ansvarsområde hvor eventuelle omprioriteringer gjennomføres i form av budsjettreguleringer. Kvartalsrapportene pr. 01.04. og 01.10. behandles kun av formannskapet (dersom vesentlige forhold går disse videre til kommunestyret) mens kvartalsrapportene pr. 01.07. og 01.12. (økonomiske halvårsrapporter) blir lagt fram for kommunestyret. I 2024 ble det ikke levert kvartalsrapporter til formannskapet. Kommunedirektøren er pålagt å opplyse om vesentlige forhold i regnskapet.

Tabellen under viser en sammenstilling av sum utgifter og inntekter, og avviket mellom (regulert) budsjett og regnskap for virksomhets- og ansvarsområdene (jfr. bevilgningsoversikt drift):

Ansvar	Ansvar(T)	Regnskap 2024	Reg. budsjett	Avvik
	Oppvekst, livsutfoldelse og kultur	36 856 538	37 128 205	- 271 667
1110	Rektor	26 295 871	26 953 946	- 658 075
1120	Styrer	9 715 520	9 284 606	427 914
1510	Bibliotek	845 147	889 653	- 44 506
	Helse, pleie og omsorg	61 437 059	56 198 558	5 538 501
1200	Sosial/NAV	2 584 772	1 523 943	1 060 829
1210	Barnevern	8 537 480	7 716 467	821 013
1220	Psykiatritjenesten	543 046	479 748	63 298
1300	Helsetjenesten	9 727 456	9 098 050	629 406
1310	Helsestasjon	1 064 626	1 067 254	- 2 628
1400	Hjemmetjeneste	8 550 206	8 337 206	213 000
1410	Institusjon	30 429 474	27 975 890	2 453 584
	Verdensarv, natur og kulturarv	3 762 943	4 201 134	- 438 191
1500	Kultur	3 191 279	3 323 473	- 132 194
1030	Miljø	571 664	877 661	-305 997
	Næring og bosetting	14 146 395	13 782 879	363 516
1600	Teknisk sjef	13 376 278	12 779 172	597 106
1020	Landbruk	770 117	1 003 707	- 233 590
	Sentraladministrasjon	20 156 991	18 501 968	1 655 023
1000	Kommunedirektør	12 885 313	10 855 225	2 030 088
1040	Økonomi	2 794 281	2 541 798	252 483
1060	Flyktningetjenesten	4 477 397	5 104 945	- 627 548
	Fellesutgifter og finanser	- 5 078 107	5 023 000	- 55 107
1800	Fellesutgifter og finanser	- 5 078 107	5 023 000	- 55107

Minus betyr positivt avvik. Avskrivninger er ikke belastet ansvarsområdene. Bruk og avsetning fond ikke med.

Kommentarer til avvik er kommentert på de ulike ansvarsområdene.

Virksomhetsområde Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

Mindreforbruk: kr 271 667.

Ansvarsområde 1110 Rektor

Mindreforbruk på ca kr 658 075.

Merforbruk på Voksenopplæring på ca kr 326 000. Dette dekkes inn på annet ansvarsområde (Flyktningetjenesten). Refusjon for gjesteelever ble ca som budsjettet. SFO viser et mindreforbruk på ca kr 133 000. Neste år får vi 8 nye elever som skal ha SFO, og med dagens bemanning lar dette seg ikke gjennomføre uten å øke bemanningen.

Klesgodtgjørelsen er adskillig dyrere enn først antatt, dette bør vurderes på nytt.

Skolen har hatt en del korttidsfravær – som medfører bruk av vikarer fra eget mannskap. Dette utløser overtidsbetaling – og antas også å medføre slitasje på personalet.

Ansvarsområde 1120 Styrer barnehage

Kommentar fra styrer: Merforbruk kr 427 914 (ekskl. bruk av fond).

Skyldes tilskudd fra Imdi på kr 1.052.400 kr for 2024 som gjelder ekstra behov. Dette tilskudd bortfaller i 2025.

Det er fortsatt store utfordringer med rekrutteringen til barnehage, dette gjelder alle stillinger; ped. leder, barnehagelærer, barne- og ungdomsarbeider og assistenter. I tillegg til å skaffe vikar ved lang- og korttidssykemeldinger.

Dette har slitt på personalet og medført sykemeldinger. Dette har bevirket at det har vært en enkelt dag i 2024 hvor åpningstiden måtte reduseres for hele barnehagen og det har vært dager hvor bemanningen har vært på et absolutt minimum og den pedagogiske praksis har måtte tilsidesettes. Foreldrebetaling ble halvert fra 01.08.24 fra kr 3 000 til kr 1 500. Nasjonale bestemmelser. Dette har forårsaket at 99 % av barna i barnehagen har 100% plass. Dette er en utfordring til at barnehagen ikke kan rekruttere kvalifisert personale.

Det har i 2024 vært store utgifter til arbeidstøy.. Dette forventes at bli mye mindre de kommende år, da personalet nå er dekket med dette en stund framover.

Alt av digitale virkemidler er blitt utskiftet i 2024, for at kunne leve opp til de digitale standarder for kommunen.

Det gjenstår stadig å få utskiftet en del inventar som stoler til både barn og voksne, men dette må budsjetteres i kommende budsjetter.

Ansvarsområde 1510 Bibliotekjenesten

Ingen vesentlig avvik.

Virksomhetsområde Helse, pleie og omsorg

Merforbruk: kr 5 538 501. Netto avsetning/bruk av fond reduserer merforbruket.

Ansvarsområde 1200 Sosial/NAV

Merforbruk kr 1 060 829. Regnskap økonomisk sosialhjelp/kvalifiseringsstønad er ca kr 700 000 høyere enn budsjettet. Kr 117 000 mer til krisesenter enn det som ble budsjettet.

Ansvarsområde 1210 Barnevern

Merforbruk kr 821 000 i forhold til regulert budsjett. Årsak er større behov enn budsjettet. Vi mottok skjønnsmidler på kr 750 000 til ekstraordinære kostnader.

Ansvarsområde 1220 Psykiatritjenesten

Ingen vesentlig avvik.

Ansvarsområde 1300 Helsetjenesten

Legetjenesten har et merforbruk etter regulert budsjett på kr 629 405. Dette skyldes i hovedsak sykemelding og permisjon 2. halvår som medførte innleie av vikarleger. Vi fikk etter søknad på utlyste tilskudd fra Helsedirektoratet innvilget et betydelig beløp. Målet med tilskuddsordningen er å bidra til bedre rekruttering og redusert vaktbelastning i kommunens legevaktordning i kommuner med særskilte rekrutteringsutfordringer. Mye av tilskuddet gikk til innleie av vikarleger. Økning i vaktgodtgjørelse leger i og med at lege som er sykemeldet og i permisjon har krav på vaktgodtgjørelse, altså dobbel vaktgodtgjørelse.

Ansvarsområde 1410 Institusjon

Merforbruk på kr 2 454 000 etter regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak utfordringer med å få besatt ledige sykepleierstillinger, noe langtidsfravær og lite tilkallingsvikarer – spesielt i ferieavviklingen. Sommeren 2024 ble det leid inn 8 vikarer fra vikarbyrå, med påfølgende betydelig økt kostnad enn å ha egne faste ansatte. Utfordringen har vedvart og utover 2024 har det vært leid inn 4 sykepleiere fra vikarbyrå for å opprettholde forsvarlig drift av avdelingen.

Manglende bemanning har også bidratt til økte kostnader ved bruk av overtid og lønn til vikarer. Det er et betydelig merforbruk på overtid, som kan forklares med for få vikarer og faste

medarbeider til å håndtere en forsvarlig drift. Samtidig handler noe av dette om sykefravær blant ledere som bidrar til for lite forutsigbarhet oversikt og kontroll.

I 2024 var det generelt et høyt belegg av langtidsplasser. Sykehjemmet har i utgangspunktet turnus for å dekke 22 sykehjemsplasser. I 2024 har sykehjemmet i tillegg hatt mer eller mindre fullt belegg på det som omtales som «lettposten» - 6 omsorgshybler som ligger i tilknytning til sykehjemmet. Disse pasientene har også hatt sine behov for tjenester som bemanning på sykehjemmet har måttet ivareta. Dette har bidratt til et enda større behov for bruk av vikarer.

Tidligere år har det vært mulig å redusere vikarbruk og overtid når det har vært noe mindre belegg på langtidsplasser på avdelingen. Dette har ikke vært mulig i 2024.

Høyt belegg på institusjon har også medført at vi i noen tilfeller ikke har klart å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, noe som koster (i underkant av kr 6 000,- i døgnbot).

Prisstigning på matvarer og lønnsstigning har også bidratt til merforbruket. På tross av dette har institusjon klart å levere gode tjenester og de ansatte har stilt opp ved behov.

Ansvarsområde 1400 Hjemmetjenesten

Merforbruk på kr 213 000,-. Dette skyldes i hovedsak overtid og innleie av arbeidskraft, noe fra vikarbyrå, ved fravær og ferieavvikling.

Hjemmetjenesten hadde i 2024 stort press på tjenester (ca 70 pasienter med vedtak). Dette medførte blant annet til etablering av nattevakt i hjemmetjenesten. Men de har også hatt utfordringer med én medarbeider på vakt på aftenvakt. Dette har de i perioder måttet øke opp med 2 medarbeidere. Å være på «alenevakt» i hjemmetjenesten på aftenvakt bidrar til en «sliten» arbeidsstokk med stor fysisk og emosjonell belastning. Dette er årsaken til merforbruket i hjemmetjenesten i 2024. (I 2025 har vi sett oss nødt til å ha 2 aftenvakter på kontinuerlig for å ha en forsvarlig drift. Dette vil vi komme tilbake til i forbindelse med budsjettet for 2026).

Oppsummering:

Når vi ser på tallene fra 2022 og frem til i dag 2025 har det over tid vært en økt utgift som det ikke er tatt høyde for i budsjett og økonomiplan. Fra 2022 til 2025 er dette ca. 4 millioner i manglende dekning på budsjettet for den driften som er planlagt. Det som gjøres av tiltak for å unngå samme situasjon i 2025 er:

- Stramme inn på tjenestenivå på hjemmetjenesten slik at hjemmetjenesten skal klare å håndtere pasienter med større hjelpebehov. Dette vil medføre at vi forsinkes behovet for institusjonsplass
- Sørge for til enhver tid å ha ledig seng på sykehjemmet slik at vi skal klare å ta imot ferdigbehandlede pasienter fra sykehus uten døgnbot på kr 6 000,- per døgn.
- Se på oppgavefordeling – vi starter med sommeren 2025 – der vi mener å skal klare oss med 4 sykepleiere innleid fra vikarbyrå for å dekke sykepleiebehovet (både hjemmetjenesten og sykehjem)
- God planlegging av ferieavvikling der vi har bemanning som skal klare å håndtere noe sykefravær uten behov for innleie.

Den største utfordringen vi vil stå ovenfor framover er rekruttering av helsepersonell. Vi har derfor utarbeidet kompetanseplan der det er søkt kompetansmidler til Statsforvalteren i Nordland. Dette for at vi ser at det å utdanne «egne innbyggere» er det som gir kontinuitet på lang sikt. Men dette vil ta tid og vil være en prosess vi hele tiden må ha i fokus for å komme oss ut av uføre med høyt bruk av vikarbyrå.

Virksomhetsområde verdensarv, natur og kulturarv

Samlet positivt budsjettavvik kr 438 191.

Ansvarsområde 1500 Kultur

Positivt avvik på kr 132 194.

Ansvarsområde 1030 Miljøvern

Et mindreforbruk på kr 305 997 – i hovedsak på grunn av at det ikke er ansatt vikar ved sykefravær.

Virksomhetsområde Næring og bosetting

Et negativt avvik på kr 364 000.

Ansvarsområde 1600 Tekniske tjenester

På dette ansvarsområdet framkommer et samlet negativt avvik på kr 597 000.

Kommentar til avvik:

Adm. teknisk: Mindreutgift lønn pga vakanse/ikke ansatt i budsjetterte stillinger.

Kommunestyret vedtok å bevilge ca kr 640 000 til «brannkonsept/tiltak» kommunale bygg. Kostnaden ble ca kr 680 000.

Det foreligger et negativt avvik på vann på ca kr 500 000. Avgiftene bør øke slik av vi kan nå selvkost. En av årsakene til utgiftsøkning på området er beredskap. Bli fremmet egen sak på dette til kommunestyret.

Ansvarsområde 1020 Næring

Et positivt avvik på kr ca kr 233 000.

Virksomhetsområde Sentraladministrasjonen

Virksomhetsområdet viser et avvik eller merutgift på kr 1 655 000. Dette skyldes i hovedsak merutgifter på IT.

Ansvarsområde 1000 Kommunedirektør

Merutgift på ca 2 mill kr. Dette gjelde i hovedsak merutgifter knyttet til IKT, funksjon 12006. Årsrapporten fra Kystriktet IKT framgår nedenfor og blir lagt ved årsmeldingen senere:

Årsberetning 2024 fra Kystriktet

Kystriktet IKT er et kommunalt oppgavefelleskap mellom kommunene Bindal, Sømna, Vega, Brønnøy og Vevelstad. Formålet med fellesskapet er å styrke IKT-tjenestene i regionen gjennom samarbeid og felles ressursutnyttelse. Denne årsmeldingen oppsummerer aktivitetene og økonomien for 2024.

Aktiviteter

Reetablering på ny felles driftsplattform hos Iteam As: Den største aktiviteten i 2024 har vært reetableringen på en ny felles driftsplattform hos Iteam As. Dette prosjektet har inkludert:

- **Migrering av data:** Sikker og effektiv overføring av data fra de gamle systemene til den nye plattformen.
- **Optimalisering av systemer:** Implementering av nye løsninger for å forbedre ytelsen og sikkerheten til IKT-tjenestene.

Økonomi

Inntekter og utgifter:

- **Inntekter:** Kystriket IKT har ingen inntekter i oppgavefelleskapet. I normal drift skal leverandører i stor grad fakturere den enkelte kommune direkte. I etableringsfasen har noen kostnader blitt fakturert Brønnøy, som igjen har viderefakturert kommunene etter en definert fordelingsnøkkel.
- **Utgifter:** De største utgiftspostene har vært knyttet til etableringen av den nye driftsplattformen, inkludert kostnader for etablering av tjenester, opplæring og system- og prosessoptimalisering. I tillegg har vi hatt kostnader knyttet til konsulentbistand fra tredjeparter for flytting av applikasjoner og brukere etc.

Budsjett og regnskap:

- **Budsjett:** Det opprinnelige budsjettet for 2024 var samlet sett på NOK 21 767 700. Dette inkluderte midler til reetableringsprosjektet, oppgradering av nettverksinfrastruktur, og implementering av sikkerhetstiltak. Her var det stor

Budsjetterte kostnader	Brønnøy	Vevelstad	Vega	Sømna	Bindal
					1 855
Driftskostnader ihht avtale	4 449 743	1 170 856	1 793 250	2 183 661	490
					1 223
Etableringskostnader	5 194 528	1 003 253	1 510 296	1 383 423	200
					3 078
Sum kostnader første driftsår	9 644 271	2 174 109	3 303 546	3 567 084	690
Driftskostnader utover tilbudte løsning	146 861	38 643	59 185	72 071	61 239
Sum årlige kostnader i driftsperioden (Fra og med år 2)	6 212 079	1 634 577	2 503 473	3 048 508	363

usikkerhet knyttet til budsjettet, ettersom det vil være mange ukjente faktorer ved gjennomgang av IT-løsningene for fem kommuner.

- **Regnskap:** Det føres ikke eget regnskap for Kystriket IKT KO, ettersom dette ikke er et krav for sammenslutninger som ikke er selvstendige rettssubjekter. Dette er i stedet integrert i de respektive kommuners øvrige regnskap.
Det vi ser er at driftskostnader som kommer i tillegg til avtalt beløp er høyere enn hva vi har forventet. Et visst avvik her er å forvente, men vi har ikke kunnet ta tilstrekkelig høyde for dette. Samtidig har de reelle etableringskostnadene vært noe lavere enn det vi la til grunn i våre anslag før oppstart.
- Ettersom 2024 har bestått av mye samtidig drift og etablering er det vanskelig å bruke disse tallene til å si hva som er forventet budsjettgrunnlag for 2026 og videre. Gjennom 2025, frem mot budsjettprosess for 2026, vil vi få en bedre oversikt over det normale driftsnivået ettersom det meste av etableringskostnadene nå er tatt.
- Deler at etableringen av ny driftsplattform var forventet å kunne lånefinansieres av de fleste kommunene. Da det viste seg at dette ikke lot seg gjøre måtte store deler av utgiften flyttes fra investering og over i drift. Dette har nok fått noen konsekvenser for mange kommuner ved at IT-budsjett i balanse ble til et regnskap som gikk i minus.
Samtidig ville nok ikke en slik etablering vært mulig om forutsetningen var at dette måtte tas innenfor normal drift, og man hadde da vært tvunget til å stå i kontrakter som var utløpt, uten garantier for vedlikehold og sikkerhetsmessige oppdateringer.

Kostnadsfordeling	Brønnøy	Vevelstad	Vega	Sømna	Bindal
Lønnskostnader Daglig leder	*	58 305	113 051	131 119	107 525
Etableringskostnader (konsulentbistand, leverandør, etableringskostnad Iteam)	2 266 056	927 843	452 346	1 207 684	1 380 000

* Lønnskostnader dekkes i sin helhet av Brønnøy kommune. Øvrige kommuner kompenserer for sin andel av dette til Brønnøy, som derfor ikke har et beløp oppført i denne raden.

Konklusjon

2024 har vært et innholdsrikt år for Kystriktet IKT. Reetableringen på den nye felles driftsplattformen hos Iteam As har styrket vår evne til å levere effektive og sikre IKT-tjenester til våre kommuner. Vi ser frem til å bygge videre på disse suksessene i 2025. Det er stor grunn til å tro at vi vil se en mer kostnadseffektiv drift av IKT-tjenesten i kommunene gjennom avtaleperioden.

Fra vår IT-ansvarlig:

- Ina var ute i fødselspermisjon til etter sommeren, så hjelp måtte leies inn fra Brønnøy. I tillegg ble det nok brukt mer på konsulenttjenester i 2024 pga dette. Noe det er høy timespris på.
- Flere ting er blitt ført på Funksjon 12006 IT enn hva det ble i 2023 og årene før. Feks nett for alle kommunale bygg. Dette stod på teknisk før.

Turistinformasjon og reiseliv viser et merforbruk på kr 364 738. Det har vært for lavt budsjettet i forhold til den bemanningen som har vært.

Frivilligsentralen viser et positivt budsjettavvik på ca kr 113 000 og skyldes sykefravær og ikke bemannet i 100 % stilling. Det er leid inn vikar som tilsvarer ca 30-40 % stilling. Statstilskudd er avsatt til senere års bruk.

Ansvarsområde 1040 Økonomi

Et negativt avvik på ca kr 253 000 som i hovedsak skyldes merutgift til datatekniske løsninger og digitalisering og innleie av vikarer (pensjonistlønn).

Ansvarsområde 1060 Flyktningetjenesten

Positivt avvik kr 627 548.

To 100 % stillinger hele året som flyktningkonsulent/-medarbeider. Har i tillegg andre arbeidsoppgaver, som politisk sekretær og saksbehandler. Hadde vedtak om å bosette 20 flyktninger i 2024, som var i tråd med anmodning fra IMDi. Klarte ikke målet om bosetting grunnet mangel på egnede boliger. Bosatte 11 flyktninger i 2024. Pr. 31.12.2024 var det 43 ukrainske flyktninger på Vega.

Boligsituasjonen: Flyktningene er bosatt både i kommunale boliger og i private utleieboliger. Når noen har reist fra Vega, har nye blitt bosatt i ledig bolig.

Arbeid: Vega kommune har en avtale med Helgeland Landbrukstjenester, som tar arbeidsgiveransvaret for arbeidsoppdrag for kommunen og for private oppdragsgivere. Dette har gjort at mange av flyktningene har fått oppdrag med maling, snekring, renhold og annet. Flyktningtjenesten formidler oppdrag mellom arb.giver og arb.taker på lovlig vis. Flere av flyktningene har hatt praksis på butikker, skolen, barnehagen, VOS og andre steder. Noen har fått fast jobb eller midlertidig arbeidskontrakt som landbruksavløser, butikkmedarbeider, assistent skole/SFO, barnehage, hjemmetjeneste, renhold, vaktmestertjenesten.

Tilskudd fra IMDI utgjorde kr 12 585 517 i 2024. I tillegg tilskudd til voksenopplæringen på kr 1 126 750.

Generell kommentar vedrørende avvik på ansvarsområdene:

For alle virksomhetsområdene har prisveksten på varer og tjenester i 2024 vært merkbar. Noe er kompensert i rammetilskuddet men ikke alt. Vi budsjetterer i faste priser.

1.4 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Avvik i investeringsregnskapet:

Sum brutto investeringsutgifter. Inntektene knyttet til investeringer er ikke tatt med. Det er kun vesentlige avvik som kommenteres. Jfr. bevilgningsoversikt investering.

	Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Avvik
Fra bevilgningsoversikt:				
	Prosjekt	8 436 151	29 130 000	-20 693 849
	EK-innskudd	446 403	500 000	-53 597
	Kjøp av aksjer	30 000		30 000
41314	Nytt IT-system	0	1 875 000	-1 875 000
42121	Uteareal-skolen	115 058	250 000	-134 942
45401	Kunstgressbane	774 837	5 750 000	-4 975 163
	Plasthallen	1 617 905	3 100 000	-1 482 095
46122	Gamle Prestegården - Bolighus	0	1 875 000	-1 875 000
46135	Prestegården - Låven	916 531	0	916 531
46138	Rehabilitering S-hus 2023	306 431	0	306 431
46144	Ny bil: Nissan Navara	279 000	350 000	-71 000
46145	Opplegg til pasientvarsling	344 112	1 125 000	-780 888
46216	Tomteområde - Rørøy	2 839 341	4 000 000	-1 160 659
46227	Ylvingen hurtigbåtkai	31 872	0	31 872
46232	Flytebrygge Ylvingen	290 777	200 000	90 777
46303	Oppgradering råvannforsyning	0	1 000 000	-1 000 000
46405	Pumpestasjon Burshaugen	146 821	900 000	-753 179
	Helse. Hjertestarter	297 063	437 500	-140 438
	VOS. Brannalarm	0	312 500	-312 500
	VOS. Ny heis	0	1 375 000	-1 375 000
	Fiber Ylvingen	0	1 700 000	-1 700 000
	Grøntanlegg. Utstyr	0	250 000	-250 000
	Nærmiljøanlegg (KDP)	0	875 000	-875 000
	Kjøp av rådhusomt	0	280 000	-280 000
	VBU. Låssystem. Jfr prosj 46138	0	250 000	-250 000
	VBU. Bytte av tak	0	625 000	-625 000
	VBU. Varmesystem	0	0	0

	Samfunnshus. Sal og scene	0	0	0
	Tankbil. Brann	0	1 700 000	-1 700 000
	Kommunale boliger. Uteplasser		400 000	-400 000
	Sum fordelt	8 436 151	29 130 000	-20 693 849

Minusbeløp er mindreutgift

Flere av prosjektene viser mindreutgift da de ikke ble igangsatt eller ferdigstilt i 2024. Prestegården viser en mindreutgift på 1,252 mill kr pluss låven på ca kr 463 000 men prosjektene er ikke ferdigstilt og fortsetter i 2025. Prosjekt 46216 Tomteområde Rørøy viser en mindreutgift på ca kr 1 160 000 men utbyggingen er ikke ferdigstilt og fortsetter i 2025. Prosjekter innenfor skole og barnehage, på bygninger og uteområde, ble heller ikke igangsatt i 2024. Det gjelder også hurtigbåtkai Ylvingen.

Kunstgressbanen er påbegynt men fortsetter i 2025. Opplegg til pasientvarsling er påbegynt og fortsetter i 2025.

Nytt IT-system/migrering ble budsjettert i investeringsregnskapet men må føres i drift. Det vises til kommentar under ansvarsområde 1000 og funksjon 12006 IT.

Investeringsinntekter utenom øremerkede tilskudd anses som «frie» inntekter og skal finansiere alle investeringsprosjektene samlet sett. Det betyr at dersom det oppstår en merutgift på et prosjekt skal evt. mindreutgift på et annet prosjekt finansiere merutgiften.

1.5 Finansielle måltall

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Rapportering tilbake på de finansielle måltallene blir derfor en sentral del av årsberetningen. Eksempler på finansielle måltall som viser utvikling i kommunens økonomi er lånegjeld, netto driftsresultat og disposisjonsfond. Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt netto driftsresultat som gir utfordringer. Vega kommune har vedtatt følgende finansielle måltall i økonomiplanen for 2024-2027:

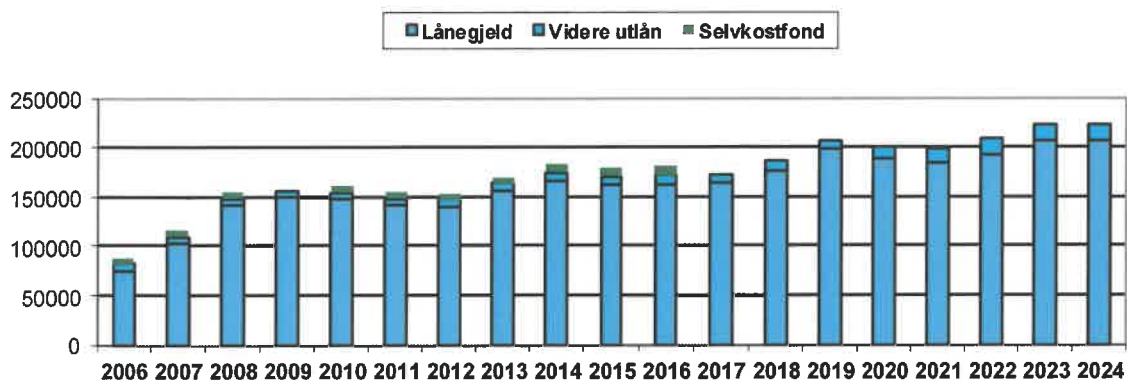
- Gjeldsgrad: 100 % (av brutto driftsinntekt)
- Netto driftsresultat: 0 % (bør bygges opp til 2 %)
- Disposisjonsfond: 8 % (bør bygges opp til 10 %)

Lånegjeld

Gjeldsbelastning og konsekvensene låneopptak har for driften er svært viktig for den økonomiske styringen i nesten alle norske kommuner. Det bør derfor knyttes noen indikatorer til finansieringsstruktur og rente- og avdragsbelastning. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter sier oss hvor mye av kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Det finnes flere indikatorer og nøkkeltall. Et viktig poeng med nøkkeltall knyttet til finansiering er at kommunen ønsker å begrense hvor stor andel av inntektene som går til å betjene gjeld. Det er først og fremst utgiftene knyttet til gjelden som er interessant, fordi høye finansutgifter reduserer tjenestetilbudet. Rente- og avdragsbelastning vil normalt også si noe om hvilken finansieringsstrategi kommunen har og hvor mye lån nye prosjekter finansieres med.

Kommunens langsiktige gjeld har økt fra 81,8 mill i 2006 til 205 307 mill i 2024 (ekskl. videreutlån og forskuttering) med en økning fra 2023 til 2024 med ca 3,1 mill. kr. Økningen i lånegjeld fra 2006 skyldes låneopptak til skole, barnehage, vei, havn, vann, avløp, restaurering kommunale bygg, brannstasjon, opparbeidelse tomter, verdensarvsenter, fiskerhavn, idrettsanlegg, omsorgsboliger, IKT og digitale løsninger.

Kommunens lånegjeld har hatt slik utvikling fra 2006:

Figuren over viser hvor mye av lånegjelden som gjelder videreutlån (startlån), men ikke hvor mye av gjelden som er selvkostlån (VAR (Vann-avløp)) og andre lån det knyttes inntekter til. Administrasjonen har foretatt en «grov» beregning av dette og funnet at ca 30 % (55,8 mill kr) av kapitalen/gjelden kan sies å være selvkost-/inntektslån. Dette er 2019-tall.

Finansutgifter-/inntekter

Forvaltning av kommunens finanser utøves i henhold til det vedtatte finansreglementet. Jfr. egen rapportering. Kommunen fikk i 2024 en samlet avkastning på sine finanser på kr 1 730 337 (bankinnskudd). I tillegg kommer renteinntekter fra Helgelandskraft på kr 80 312. Avdragsbelastningen i drift er kr 7 993 754 (2022: kr 7 462 372) og ligger over «minimumsavdrag» ihht KL § 14-18.

Aksjer, andeler og utbytte: Aksjeutbytte utgjør kr 3 771 314 der kr 3 478 608 er utbetalt fra Helgelandskraft.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ses gjennomgående på som det viktigste måltallet for kommunal økonomi. Netto driftsresultat som resultatmål viser hvor mye av driftsinntektene som er disponible til avsetninger eller finansiering av investeringer. Tallet må ses på over flere år. Pr. i dag er resultatgrad det eneste nøkkeltallet hvor det er gitt sentrale føringer. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefalinger at tallet bør være 1,75 %. Vega kommunes resultatgrad i 2022 er 8,76 og viste en gunstig utvikling fra 2017. Fra 2023 har dette snudd til en negativ resultatgrad på 5,5 % i 2023 og 4,32 % i 2024.

Disposisjonsfond

Kommunen bør ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger. Nivået på kommunens buffer må avspeile kommunens eksponering for risiko. I økonomiplanen satte Vega kommune et mål på 8 % av driftsinntektene med økning til 10 %. Dette målet ble nådd i 2021. I 2022 ble fondet styrket med kr 13,1 mill og utgjorde pr. 31.12.22 ca 40 mill. Måltallet ble 23,8 %. Kr 10,989 mill av fondet er brukt i 2024 og fondets beholdning tilsvarende mindre. Måltallet ble 10,9 % i 2024. I økonomiplanen for 2025-2028 er det budsjettert med bruk av fondet som tilsvarer beholdning på fondet, dvs det ikke midler igjen på fondet pr. 31.12.28 dersom det ikke tilføres midler dit.

Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen og langsiktig gjeld angir henholdsvis kommunenes likvide stilling og gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer og fordringer på stat, andre kommuner og private, men fratrukket kassakredittlån, sertifikatlån og leverandørgjeld. Arbeidskapitalen sier noe om kommunens likvide stilling. Kommunen må ha en likviditetsbeholdning av en viss størrelse siden inn- og utbetalinger ikke kommer til samme tid. Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler av eksterne lån får vi arbeidskapitalens driftsdel.

Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål. Arbeidskapitalens driftsdel har vært negativ. Dvs at kommunen må legge til andre midler, eks. bundne driftsfond, i den likvide beholdning. Svak/manglende likvid beholdning kan medføre at det i perioder ikke er tilstrekkelige midler til å betale ut lønn. Situasjonen som har vært anstrengt over flere år viser de siste årene en gunstig utvikling.

Sammen med langsiktig lånegjeld uttrykker arbeidskapitalen kommunenes finansielle handlefrihet. Utviklingen i arbeidskapital er skapt av frigjorte midler med fradrag for det som er brukt til investeringer. Utviklingen i langsiktig gjeld bestemmes av forholdet mellom nye låneopptak og avdrag på tidligere opptatte lån og viser kommunens gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen og likviditet:

Tall i 1 kroner	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022
Anskaffelse - anvendelse av midler	6 300 694	15 193 332	- 11 121 345
Endring i ubrukte lånemidler	6 156 687	610 795	2 102 997
Endring i arbeidskapital	- 855 993	14 582 538	- 9 018 348

Arbeidskapitalen hadde en negativ utvikling i 2024.

1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolkningssammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene. Både i 2023 og i økonomiplanen 2024-2027 ble det budsjettert med bruk av disposisjonsfondet med kr 3,650 mill i 2023, 6,1 mill kr i 2024 og 2025 og 5,8 mill pr. år fra 2026. Vega kommune har et stadig press på økonomien som må vies stor oppmerksomhet. Investeringer innenfor omsorg, barnehage, skole, idrett- og friluftsliv, verdensarvesenter, fiskerihavn og infrastruktur de siste 7-10 år har gitt oss gjeld helt i 'toppen' og det vil by på store utfordringer framover med å tilpasse driften til økte utgifter knyttet til dette. Likeledes større krav og forventninger til kommunale tjenester. Vega har de siste årene klart å sette av økonomiske reserver. Det er viktig for å møte for eksempel store brukersaker, tiltak for å rekruttere arbeidskraft, omlegginger i inntektssystemet, renteøkning og lignende. Når kapitalkostnadene på lån løper for fullt er det viktig at kommunen får inntekter på den kapitalen som er investert slik at vi har en målsetting om et netto driftsresultat som er over det som er anbefalt og i henhold til målsettingen i økonomiplan 2025-2028, ca 2 %.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne.

Framskrivning folketall pr. 1. januar (SSB) viser at folketallet er/vil reduseres fra 1 175 (2022) til 1 099 i 2050.

Utviklingen i folketallet de siste 13 årene viser en nedgang på 69. Pr. 1. januar (SSB)

Befolkning

1951	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2025
2395	2178	2002	1750	1549	1414	1288	1200	1182	1175	1219	1206

Også sammensetningen av innbyggerne påvirker rammetilskuddet. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet.

Befolkningssammensetningen gjenspeiler ellers en noe ”eldre” befolkning enn gjennomsnittet i Nordland. Spesielt i aldersgruppen mellom 67-79 år er det en viss overrepresentasjon, mens kommunen ligger under fylkesgjennomsnittet og kostragruppen² på innbyggere under 6 år.

Dersom utviklingen med nedgang i folketall vil fortsette vil det ha stor betydning for utviklingen av tjenestetilbudet i vår kommune.

2.0 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen

Her kan det gis opplysninger om utviklingen i tjenester og hvordan utviklingen har vært i forhold til måltall i årsbudsjettet. Vi har som nevnt ovenfor ikke satt noen måltall eller målbare budsjettpremisser i budsjettet for 2024 utover de målsettinger som er satt i kommunens styringsdokumenter som kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for samfunns- næringsutvikling og bosetting, økonomiplanen/årsbudsjettet. Etter kommuneloven skal årsbudsjettet vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de målene og premisser som budsjettet bygger på. Budsjettpremisser skal være politikernes premisser for hva administrasjonen skal oppnå for de rammene/bevilgningene de har fått på et område. De skal være så tydelige og objektive at det er mulig å måle i hvor stor grad budsjettpremissene er oppfylt og kommunedirektøren skal i årsberetningen gi dekkende opplysninger om eventuelle avvik.

Uansett så er utgangspunktet for å identifisere vesentlige premisser for bruken av bevilgningene årsbudsjettet. Av budsjettokumentene til økonomiplan 2024-2027 er sammenhengen mellom økonomiplan og kommunens planverk omtalt. Her framgår at det bør være et mål av vi får til en sammenheng mellom kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og årsmelding. Gjennom slike gjennomgående prosesser kan vi bli mer tydelige på hvilke mål vi har samt at vi i større grad kan vise i hvilken grad de er oppnådd. Årsmeldingen (inkl. årsberetningen) for 2023 ble inndelt i tråd med den fastsatte inndeling av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanen samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i juni 2007 og er nå ferdig revidert og vedtatt i kommunestyret i desember 2024.

² KOSTRA (KOMMune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommunene er gruppert i grupper, etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser.

3.0 Sykefravær

Legemeldt sykefravær – egen virksomhet sammenlignet med andre

Viser: Alle aldersgrupper, 4. kvartal, Begge kjønn, Tapte dagsverk i prosent

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
VEGA KOMMUNE	10,9	6,4	9,3	10,2	9,9	7,0	8,1	10,0
Kommunal forvaltning	7,1	7	7,2	7,8	8,1	7,8	8,1	7,8
Hele landet	5,2	5,1	5,3	5,5	5,7	5,7	6,0	5,8

Tabellen viser at sykefraværet har gått noe opp fra 2023. Vi ligger noe høyere enn kommunal forvaltning og landet for 4. kvartal. For hele 2024 ligger vi likt med kommunal forvaltning på 7,7 %. God dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er en forutsetning for å lykkes i sykefraværarbeidet. Dette kan forhindre og forebygge langtidssykefravær og varig utstøtning fra arbeidslivet. Det er planlagt dialogmøter i 2025 med arbeidsgiver, Nav, legetjenesten og bedriftshelsetjenesten for å se på ulike tiltak for å redusere sykefraværet.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Vega kommune har vært IA-bedrift siden 2002. Hovedmålet var å forebygge og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøtning og frafall i arbeidslivet. Avtalen knyttet til IA-avtalen gjelder i perioden 2019-2024. De nasjonale målene i IA-avtalen er at sykefraværprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018 og frafallet fra arbeidslivet skal reduseres. For å nå målene er det valgt ut to innsatsområder: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid og innsats mot lange og/eller hyppige gjentagende sykefravær. Fra KS sies at sykefravær i dag er den største arbeidsgiverutfordringen i kommunesektoren. Til tross for mange tiltak, prosjekter og innsats i kommunene er fraværet i kommunene fortsatt høyt.

Vi har jevnlig kontakt med vår IA-rådgiver og har vært med på noen av våre møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Hun har god, nyttig og oppdatert informasjon til oss om utvikling i sykefravær og tiltak. IA-tjenesten har tidligere avholdt kurs for AMU og ledergruppen knyttet til bl.a. seniorpolitikk og annet forebyggende arbeidsmiljøarbeid knyttet til reduksjon av sykefravær. Bedriftshelsetjenesten møter også på AMU-møter, har avholdt arbeidsmiljøkartlegging for noen virksomhetsområder og har faste, avtalte kontordager på Vega. I tillegg bidrar bedriftshelsetjenesten med rådgivning i enkeltsaker.

4.0 Likestilling mv

I årsberetningen skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. Likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Et stort flertall av kommunens stillinger innehas av kvinner, og flere innehar deltidsstillinger. I de fleste tilfeller er dette etter ønske fra arbeidstakerne. Undersøkelser fra pensjonsleverandøren KLP viser at 7 av 10 kvinner ønsker deltid.

Vega kommune har vedtatt lønnspolitisk plan nedfelt som lokalt lønnsprinsipp at det skal tas hensyn til likelønn og likestilling.

Kommunen har ikke utarbeidet en egen tiltaksplan for å fremme formålet men likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger. Ansatte og ledere skal aktivt fremme likestilling mellom

kjønnene. Eksempelvis ved kunngjøring av undervisningsstillinger er dette vurdert. Det søkes også balanse mellom kjønnene på ledernivå.

Kjønnsfordeling i kommunestyret: 4 kvinner og 11 menn.

Medlemmer i likestillingsutvalget er:

Marius Vikstrøm Engen - vara Pål Lorentsen

Kari Renate Nilsen – vara Vibeke Steinsholm

Morten Mortensen - vara Nikolai Mortensen

Det er heller ikke utarbeidet en egen tiltaksplan når det gjelder funksjonsnedsettelse.

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne:

Katrine Grindhaug, leder - vara Eirin Sleteng

Elisabeth Johansen – vara Wenche Mathisen

Gro Bjørge – vara Olaug Lauvås

Liv Ludvigsen – vara Elin Evensen

5.0 Etiske retningslinjer og varsling

Kommunelovens formålsparagraf § 1-1 markerer tydelig hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet, og inneholder blant annet at loven «skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige». Redegjørelsesplikten i kommunelovens § 14-7 innebærer en forventning om at kommuner og fylkeskommuner foretar seg noe for å sikre høy etisk standard, og den gir grunnlag for at det føres kontroll med kommunen innsats. Et viktig fundament for god internkontroll og for å forebygge korrupsjon og misligheter, er etisk standard hos medarbeidere og folkevalgte.

Det er vedtatt etiske retningslinjer i kommunen. De etiske retningslinjene må revideres og må sikre at ansatte er godt kjent med rutine.

Det foreligger et forslag til varslingsrutiner som er klar til behandling i AMU våren 2025.

6.0 Internkontroll

Kommuneloven § 25-1 sier at "kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges". Internkontroll er alt vi gjør for å sikre innbyggerne gode tjenester, overholde lover og regler, følge opp vedtak og planer og være opptatt av kommunens omdømme. For å gjøre internkontrollen mer relevant i det daglige, og for å skape helhet og sammenheng med øvrig styring og ledelse av kommunen, så kan vi si at hensiktene med internkontroll er helhetlig styring og riktig utvikling i kommunen, kvalitet og effektivitet i tjenestene, godt omdømme og legitimitet, etterlevelse av lover og regler.

Vi er godt i gang med prosessen med å få etablert et helhetlig system for internkontroll sammen med Vevelstad kommune og vi har mottatt tilsagn fra KS (OU-fondet) til dette. Planen var at systemet skal være ferdigstilt innen utgangen av 2024, men vil fullføres i 2025.

Tiltak som er og vil bli gjennomført:

Et felles kvalitetssystem for HMS mm, Compilo, ble tatt i bruk i 2016/2017. Alle prosedyrer/ rutiner er samlet i et felles system. Hver avdeling/tjenesteområde skal beskrive sine prosedyrer. Det er søkemuligheter på tvers, slik at tjenesteområdene kan dele maler og erfaringer.

Forvaltningssystem bygg og anlegg/eiendom: Bruk av dataverktøyet Facilit for oppfølging og kontroll av kommunale bygg og anlegg, inkl. registrering av avvik. Behov for oppdatering vurderes.

Avtale med dataleverandør: Vega kommune har i 2024 gjort avtale med Iteam om vedlikehold av fagsystemene. Det er etablert et kommunalt oppgavefelleskap, Kystriktet IKT, der alle kommunene på Sør-Helgeland inngår.

Skoleadministrativt system: Skolen, SFO og barnehage bruker skoleadministrativt system IST. Det er med på å forbedre rutine knyttet til lønn, fakturering mm.

Fagsystem innenfor helse, pleie og omsorg: Digipro

Digitale verktøy innenfor lønn og personal: Bruk av dataverktøyet Visma Ressursstyring styrker internkontrollen og bidrar til å effektivisere behandlingen og utbetaling av lønn.

Anskaffelse av elektronisk faktureringsystem: Dette ble innført i 2021/22.

Arkiv- og saksbehandlersystem: Det ble i 2021-22 anskaffet nytt saksbehandlingssystem «Elements» sammen med flere kommuner som er med i «Digitale Helgeland». Erfaringene med det nye systemet er gode.

Personvern/GDPR

Kommunen har felles personvernombud med flere kommuner i «Digitale Helgeland».

Ledermøter

I ledermøtene gjennomgår kommunedirektøren sammen med sine ledere ulike tema knyttet til internkontroll, herunder det som gjelder økonomi, rapporter fra kommunerevisjonen og tilsynsmyndigheter. Felles budsjett dag på høsten med ekstern bistand fra systemleverandør.

Økonomi- og finansreglement

Det har ikke vært satt av tilstrekkelig tid til dette i 2024. Viktig at dette kommer på plass slik at vi får gå gjennom alle rutiner. Nytt reglement planlegges lagt fram til politisk behandling høsten 2025.

Vega, 31.03.2025

Brit Skjevling
Kommunedirektør

ÅRSMELDINGEN 2024

Sentraladministrasjonen - informasjonsavdelingen

2. Styrer, råd og utvalg (Funksjon 100)

Kommunestyret	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner før og etter valget	Antall menn før og etter valget
2024	90	7	4	11
2023	111	7	6/4	9/11

Formannskapet	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner	Antall menn
2024	73	10	2	3
2023	89	8	2	3

Partssammensatt utvalg	Antall saker	Antall møter
2024	1	1
2023	1	1

Arbeidsmiljøutvalg	Antall saker	Antall møter
2024	?	2
2023		

Valgstyret	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner	Antall menn
2024	17	9	2	3

3. Kommunedirektøren (Ansvarsområde 10)

Ansvarsområdet består av administrasjon, råd og utvalg (se egen ovenfor), fellesfunksjoner, informasjonsavdeling, økonomi, IKT og interkommunalt samarbeid. I tillegg ulike kommunale prosjekter (reiseliv og andre samarbeidsprosjekter). Finansforvaltningen og rammeoverføringer/skatt har tidligere år vært lagt til dette område, men endret til ansvarsområde 18 fra og med 2010.

3.1. Rådmannskontoret/ Informasjonsavdelingen

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

- Sentralbord
- Møtesekretariat for kommunestyre og formannskap
- Kommunens postmottak. E-post, papir og Altinn.
- Arkiv – digitalt og papir
- Utleie av møtelokaler ved rådhuset
- Ledsagerbevis for funksjonshemmede
- Parkeringskort for forflytningshemmet
- Salg av bøker, kopier, utskrifter m.m.
- Informasjonstjeneste for publikum
- Saksbehandling
- Administrering og opplæring i kommunens sak- og arkivsystem
- Vielser

	Faste årsverk	Faste ansatte
2024	2	2

Rådmannskontoret:

Kommunedirektør Brit Skjevling (100 %)

Informasjonsavd.:

Avd.leder Marit Nilsen (100 %)

Fra hovedmålet i kommuneplanen:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet.

Internfokus:

Interne mål 2024	Resultatkrav	Lokale tiltak
Målet er å yte god service overfor brukere av kommunale tjenester	Ikke definert	Post og arkiv sammen med telefontjenesten krever mesteparten av arbeidstiden i info-avd. I 2024 er det registrert 4.983 dokumenter i vårt digitale sak- og arkivsystem.

3.2 IKT

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"IT-enhet"	Faste årsverk
2024	100 % stilling (permisjon deler av året)
2023	100 % stilling (permisjon deler av året)

MÅLOPPNÅELSE:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet.

Delmål

Det ble vedtatt en samarbeidsavtale med Brønnøy, Sømna, Vega og Bindal om kommunalt oppgavefelleskap, Kystriktet IKT 23.12.2023. Samtidig ble IKT strategi 2022-2024 vedtatt.

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik kr 2024
NETTO	3 125	4 775	2 839	1 936

Regnskapskommentar:

Utgifter til IKT og digitale verktøy er økende. Negativt avvik på ca 1,9 mill kr (ekskl avskr) skyldes blant annet at 1,875 mill i forbindelse med nytt system ble budsjettert i investering mens utgiftene er ført i drift. Dette ihht til regnskapsforskriftene. Ina var ute i fødselspermisjon til etter sommeren, så hjelp måtte leies inn fra Brønnøy. I tillegg ble det brukt mer på konsulenttjenester i 2024 pga dette. Noe det er høy timespris på. Jfr. årsmelding fra Kystriktet IKT i årsberetningen.

3.3. ØKONOMI

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"Økonomi-enhet"	Faste årsverk
2024	3,0

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik kr 2024
NETTO	2 895	2 794	2 541	253'

Regnskapskommentar:

Negativt avvik på ca kr 253 000. Hovedårsak er merutgift til datatekniske løsninger og digitalisering knyttet til regnskap og lønn og innleie av personell (pensjonister) i forbindelse med opplæring.

3.4. FLYKTNINGTJENESTEN

År	Faste årsverk
2023	2 fra 01.11.23
2024	2

Kommentar:

To 100 % stillinger hele året som flyktningkonsulentmedarbeidere. Har i tillegg andre arbeidsoppgaver, som politisk sekretær og saksbehandler.. Hadde vedtak om å bosette 20 flyktninger i 2024, som var i tråd med anmodning fra IMDi. Klarte ikke målet om bosetting grunnet mangel på egnede boliger. Bosatte 11 flyktninger i 2024. Pr. 31.12.2024 var det 43 ukrainske flyktninger på Vega.

Boligsituasjonen: Flyktningene er bosatt både i kommunale boliger og i private utleieboliger. Når noen har reist fra Vega, har nye blitt bosatt i ledig bolig.

Arbeid: Vega kommune har en avtale med Helgeland Landbruktjenester, som tar arbeidsgiveransvaret for arbeidsoppdrag for kommunen og for private oppdragsgivere. Dette har gjort at mange av flyktningene har fått oppdrag med maling, snekring, renhold og annet. Flyktningtjenesten formidler oppdrag mellom arb.giver og arb.taker på lovlig vis. Flere av flyktningene har hatt praksis på butikker, skolen, barnehagen, VOS og andre steder. Noen har fått fast jobb eller midlertidig arbeidskontrakt som landbruksavløser, butikkmedarbeider, assistent skole/SFO, barnehage, hjemmetjeneste, renhold, vaktmestertjenesten.

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik 2024
NETTO	8 183	4 477	5 104	627'

Regnskapskommentar:

Positivt avvik på ca kr 627 000. Tilskudd fra IMDI utgjorde kr 12 585 517 i 2024.

4 SOSIAL, HELSE, PLEIE OG OMSORG

4.1 SOSIALTJENESTEN (NAV)

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Det ble inngått en interkommunal samarbeidsavtale med NAV Sør-Helgeland fra 01.01.2021. Frem til september har alle 8,5 kommunale stillingene vært besatt på kontoret. Fra september en vakant stilling. Se egen årsrapport fra tjenesten.

ØKONOMI ansvar 1200 NAV/sosial:

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
NETTO	1 815	2 584	1 523	1 061

Drift 2024 Vega:

1. kvartal : 227.658
2. kvartal : 165.009
3. kvartal : 181.651
4. kvartal : 189.711

Stønader 2024 Vega:

Ordinær: 277.638.31
 Flyktning: 1.009.217.92
 Totalt: **1.286.856.23**

Til sammenligning:

Stønader 2023 Vega:

Ordinær: 642.501.53
Flyktning: 91.338.00
Total: **733.839.53**

Stønader 2022 Vega:

Ordinær: 342.695.72
Flyktning: 56.273.00
Total: **396.968.72**

Regnskapskommentar:

Som vi ser at tallene har utgiftene økt vesentlig fra 2022.

MÅLOPPNÅELSE

Fra kommuneplanen:

- ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- vektlegger forebyggende tiltak og tverrfaglige samarbeid
- organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukerbistand

4.2 Barnevernstjenesten

Vega kommune inngår i den interkommunale barneverntjenesten, Sør-Helgeland barneverntjeneste. Nedenfor et utdrag fra tilstandsrapporten for 2024 (er presentert for kommunestyret):

7 Utfordringsbildet

Ved siden av at barnevernsfeltet er i stadig utvikling, og at det kommunale barnevernet gjennom barnevernreformen fått tillagt seg flere oppgaver. 2024 vært preget av store bemanningsutfordringer. Det har over tid vært svært utfordrende å rekruttere kompetent personell til vår tjeneste. Samtidig med dette opplever vi en økende andel av legemeldt sykefravær.

For å overholde forsvarlighetskravet i loven ble det i 2024 hyret inn konsulenter for å bistå tjenesten i undersøkelses- og tiltakssaker. Barneverntjenesten stod i samme situasjon i 2023, noe som taler for at rekrutteringsutfordringene ikke er en forbigående trend. Selv om konsulentene er høyt kvalifiserte fagfolk som utfører godt barnevernfaglig arbeid, er ikke løsningen bærekraftig på sikt. Ikke bare fordi den er økonomisk belastende, men også fordi arbeidsmiljøet på sikt kan påvirkes i negativ retning. Sett i lys av økningen i antallet meldinger til barneverntjenesten og kompleksiteten i tiltakssakene våre må det vurderes å iverksette særskilte rekrutteringstiltak. Fra barnevernstjenestens side er det allerede satt i verk tiltak for å beholde personell gjennom systematisk barnevernfaglig veiledning av alle nytilsatte. Videre ble det i 2024 opprettet plan for veiledning av alle ansatte i tjenesten – ikke bare nytilsatte. Alle saksbehandlere mottar månedlig individuell og strukturert veiledning. Tjenesten hadde et overforbruk på 761 325,-. Overforbruket skyldes i hovedsak uforutsette og kostnadskrevende tiltak. Det er verdt å merke seg at utgiftene øker hvert år.

ØKONOMI (Kilde: Tilstandsrapporten)

Tall i 1.000	Regnskap-24	Regnskap 2023	Budsj-24	Avvik ifht oppr. budsj
Netto barnevern	8 533	8 412	7 771	761

4.3 LEGETJENESTEN/FYSIOTERAPITJENESTEN

(Årsmelding fra fysioterapitjenesten vil bli ettersendt.)

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

	Faste årsverk
2024	Kommuneoverlege 1 årsverk Fastlege 1 årsverk Ledig fastlegehjemmel 1 årsverk LIS 1/turnuslege – 1 Sykepleier Laboratoriet – 1 årsverk Sekretærer – 1,5 årsverk

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap-24	Budsjett-24	Avvik
Netto legetjeneste	8 902	8 756	7 973	-783
Netto fysioterapi	1 034	1 091	1 025	-66
Netto kommunepsykolog	0	0	200	200

Regnskapskommentar:

Legetjenesten har et merforbruk i 2024 på kr 782 959,- etter regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak at en fastlege hadde permisjon hele 2024. I tillegg fikk ikke Vega kommune turnuslege tildelt i perioden mars – august. I tillegg har en ikke lyktes med å rekruttere i den ledig fastlegehjemmel (3. fastlegehjemmel). Dermed er det leid inn vikar for lege i permisjon og delvis for manglende turnuslege i perioden mars til august 2024. Det er ikke leid inn for den 3. fastlegehjemmelen som vi ikke har rekruttert. Vi fikk etter søknad på utlyste tilskudd fra Helsedirektoratet innvilget et betydelige beløp. Målet med den ene tilskuddsordningen er å bidra til bedre rekruttering og redusert vaktbelastning i kommunens legevaktordning i kommuner med særskilte rekrutteringsordninger. Mye av tilskuddet gikk til innleie av legevikarer. Økning i vaktgodtgjørelse leger i og med at lege som er sykemeldt eller i permisjon, har krav på vaktgodtgjørelse – altså dobbel vaktgodtgjørelse.

Økonomifokus-/tiltak 2024:

	Resultatkrav	Tiltak	Resultat
Mindre legevikarbruk	Ingen bruk av legevikarer, fast ansatte leger	Få på plass turnuslege/LIS 1	Nødvendig med legevikar for å dekke opp permisjon av fravær. Ikke lyktes med rekruttering i ledig fastlegehjemmel. Turnuslege/LIS 1 på plass fra jan-feb og fra september til des.

Brukerfokus 2024:

	Resultatkrav	Resultat
Medisinliste oppdatering	Alle skal ha oppdaterte lister	Delvis oppnådd
Kort ventetid	Time innen 5 dg	Delvis oppnådd

Hva har vi blitt bedre på i 2024:

Smittevern og vaksinerings.

4.4. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten**ORGANISASJON / TJENESTETILBUD**

	Faste årsverk
	Sykepleier som har påbegynt videreutdanning som helsesykepleier 1 årsverk

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik i kr 2024
NETTO				

Regnskapskommentar:

--

MÅLOPPNÅELSE**Kommuneplan, samfunnsdelen:****Mål**

Å gi gode helsetjenester til alle som bor og oppholder seg i Vega kommune.

Delmål

1. Kommunens helse-, pleie- og omsorgstjeneste skal ivareta innbyggernes verdighet og trygghet, vektlegge forebyggende tiltak og tverrfaglig samarbeid og organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukertilstand.
2. Forebyggende helsearbeid/ folkehelse/ rehabilitering: Kommunens tjenester skal stimulere til egenomsorg og til å hindre videreutvikling av helsesvikt og psykososiale problemer.

Måloppnåelse delmål 1:

Det leveres gode tjenester som er tilstede når behov oppstår, selv i perioder med begrensede legeressurser. I hovedsak samarbeides det godt tverrfaglig. Ressursene brukes i stor grad til direkte brukerbistand.

Måloppnåelse delmål 2:

Det forebygges i hovedsak i direktekontakt med pasienter/brukere. Vi må bli bedre på å tilby tjenester før behandlingsbehov oppstår.

Viktige hendelser

- Turnuslege/LIS 1 på plass fra september 2024.
- Kommuneplanarbeid

SYKEHJEM, HJEMMETJENESTE, RUS- OG PSYKIATRITJENESTEN OG FOLKEHELSE

4.6 Vega syke- og aldersheim

År	Faste årsverk	Faste ansatte
2024	Faste årsverk 33,64. Inklusiv renhold, kjøkken og vaskeri.	34

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Revidert budsjett 2024	Avvik kr
Netto utgift	29 876	30 429	27 975	2 454'

Regnskapskommentar:

Vega sykehjem fikk tilført 5,5 millioner i 2024. Merforbruk ca 2,4 mill kr etter regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak utfordringer med å få besatt ledige sykepleierstillinger, innleie av vikar for langtidsfravær og lite tilkallingsvikarer-spesielt i ferieavviklingen. Dette førte til at vi måtte leie inn vikarer fra vikarbyrå for å opprettholde forsvarlig drift av avdelingen. Manglende bemanning førte også til økte kostnader ved bruk av overtid. Tidligere år har det vært mulig å redusere vikarbruk og overtid når det har vært mindre belegg på langtidsplasser på avdelingen. Dette har ikke vært mulig i 2024 da avdelingen hadde fullt belegg hele året. Høyt belegg på avdelingen har også medført at vi i noen tilfeller ikke har klart å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, noe som koster. Prisstigning på matvarer og lønnsstigning har også bidratt til merforbruket. På tross av dette har avdelingen å levere gode tjenester og de ansatte har stilt opp ekstra ved behov.

Noen poster nevnes her ifht merforbruket/utgifter over budsjett:

- Lisenser dataprogram
- Inventar og utstyr

Mål kommuneplanen:

Delmål

- 1.Ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- 2.Vektlegge forebyggende tiltak og tverrfaglig samarbeid
- 3.Organisere tjenestene rasjonelt slik at midler brukes til direkte brukerbistand

Måloppnåelse delmål 1:

Ivaretas av tjenesten. Det er lav terskel for å få tjenester helse og omsorg i Vega kommune. Dette vil være en utfordring videre framover og terskel må heves for å klare å ta imot fremtidige utfordringer. Høyere terskel for å få sykehjemsplass vil medføre større behov for tjenester i hjemmetjenesten.

Måloppnåelse delmål 2:

Ivaretas og vektlegges av tjenesten. Det er et godt tverrfaglig samarbeid. Det er unikt å ha alle helse- og omsorgstjenester plassert «under samme tak». Dette bidrar til korte veier mellom de ulike tjenestene og bidrar til et godt tverrfaglig samarbeid for å gi god tjenesteyting.

Måloppnåelse delmål 3:

Ivarettatt av tjenesten. Det er satt i gang med flere tiltak for å ivareta dette på en bedre måte fra og med 2025.

Økonomifokus-/tiltak 2024:

	Resultatkrav	Resultat
Budsjett	Holde seg innenfor rammene og få mest mulig gode tjenester med god kvalitet	<ul style="list-style-type: none">• Behovet på tjenesteområdet er økende i form av at pasienter skrives tidligere ut fra sykehus og en større eldre befolkning. Spesielt er og vil økning i demenssykdommer være utfordrende på kapasiteten i tjenesten.• Driften har utfordringer med å holde seg innenfor rammene, og det vil bli en utfordring med øket behov med samme bemanning i årene framover.

Brukerfokus 2024:

Mål: Videreutvikle tjenestene	Resultatkrav	Resultat
Samhandlingsreformen Delmål: Forsinke eller unngå sykehusinnleggelse	Økt tilgjengelighet og bedre informasjon Kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud (KAD). Stipulert til 58 liggedøgn pr.år.	2015: Opprettet lokalt tiltak ved sykehjemmet (KAD) fra 1.sept. Fra 1.jan.2017 rus og psykiatri innlemmet i kommunalt døgntjenestetilbud (KAD). Tilbudet fungerer ikke helt etter intensjonen da KAD plassen nødvendigvis i perioder er brukt til langtidsopphold. Dette fordi andre tilgjengelige plasser har vært opptatt
	Elektronisk meldings- utveksling mellom helseetater i egen kommune og mellom sykehus og helseetater i kommuner	Elektronisk meldingsutveksling innad i kommunen og mot helseforetak fungerer godt. Systemansvarlig er med i nettverk og KOM UT prosjektet. Helsefelleskap er opprettet. Det er etablert nettverk for helseledere i alle Helgelandskommuner sammens med helsefelleskapet.
Styrke tilbudet lindrende behandling	Gi et bedre og mer individuelt tilbud til brukerne Etablerte fagnettverk fungerer godt. Sykehjemmet har innført internasjonal tiltaksplan for å kvalitetssikre omsorgen til døende og deres pårørende Etablere palliativ seng på sykehjemmet	Økt kompetanse på området. Fagnettverk fungerer godt. Prosjekt "Liverpool Care Pathway"innført og ledes av sykepleiere med videreutdanning i palliativ omsorg. Personalet blir opplært i denne tiltaksplan for helhetlig omsorg til den døende pasient og dens familie Bruker prosedyrene til «lindring i Nord» utarbeidet av UNN. Palliativ seng er etablert på sykehjemmet. Denne plassen har i 2024 for det meste vært opptatt av langtidsplass.
Rehabilitering ²⁴	Fysioterapi: Privat praksis med fastlønnskutt	Det er til vanlig et aktivt rehabiliteringstilbud på Vega omsorgssenter 2-3 dager pr. uke av fysioterapeut. Treningsrommet er tilgjengelig hele døgnet for de som ønsker å benytte seg av det. Sykehjemmet tar imot pasienter fra sykehus for rehabilitering.
Lunsjtilbud Vega barne- og ungdomsskole	Varm skolemat	Tilbudet fungerer godt

4.7 HJEMMETJENESTEN

Funksjon 25400 hjemmesykepleie og praktisk bistand

Funksjon 25441 BPA (Brukerpersonlig assistent)

Funksjon 25442 Rehabilitering og folkehelse

"ENHET"	Faste årsverk	Faste ansatte
2024	Aktiv bruk 8,1+ omsorgslønn/BPA	15

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Rev. budsjett 2024	Avvik kr 2024
NETTO	8 118	8 646	8 338	308'

Regnskapskommentar:

Merforbruk ca kr 308 000 Dette skyldes i hovedsak overtid og innleie av arbeidskraft, noe fra vikarbyrå, ved fravær og ferieavvikling. Hjemmetjenesten hadde i 2024 stort press på tjenester (ca 70 pasienter med vedtak). Dette medførte blant annet til etablering av nattevakt i hjemmetjenesten. Men de har også hatt utfordringer med en medarbeider på vakt på aftenvakt. Dette har de i perioder måttet øke opp med 2 medarbeidere

Mål kommuneplanen:

Delmål

1. Det skal utvikles tjenester som trygger hverdagen for ressursvake grupper og deres pårørende. Der dette er formålstjenlig kan dette gjøres i samarbeid med frivillige organisasjoner.
2. kommunens tjenester skal stimulere til egenomsorg og til å hindre videreutvikling av helsesvikt og psykososiale problemer
3. Kommunen skal ha botilbud til befolkningen som befinner seg i livssituasjoner med behov for bistand for å sikre en trygg og verdig bosituasjon.

Måloppnåelse delmål 1:

I det daglige arbeidet ivaretas dette. Vi har satt i gang dagaktivitetstilbud for eldre x 3 per uke som også skal bidra for å ivareta pårørendes behov (avlastning).

Måloppnåelse delmål 2:

I det daglige arbeidet ivaretas dette. Hverdagsmestring er i fokus på.

Måloppnåelse delmål 3:

I hovedsak er botilbudet ivarettatt.

Brukerfokus 2024

Videreutvikle tjenester innen hjemmetjenesten	Resultatkrav	Resultat
Tjenesteanalyse: Den eldre del av befolkningen øker gradvis. Ingen stor økning av 67+ før 2030.	Oppgaver framover: Styrke og beholde riktig kompetanse Fokusere på forebygging, hverdagsmestring slik at flere kan bo lengre i sine hjem Sikre fortsatt god kvalitet på våre tjenester. Styrke samarbeid med pårørende og frivillige	Vi har fått bedre kunnskap om alderssammensetning og framskrivning av folketallet Vi har fått bedre kunnskap til nøkkeltall og bruken av dem Vi har fått kunnskap om bruker og pårørende sin oppfatning av kvaliteten på tjenestene Vi har fått bedre kunnskap om kompetansen i tjenesten Søke å dreie driften til at flere kan bo lengre heime. Tilpasse driften etter behovet

Bedre kvalitet på tjenestene slik at det merkes for innbyggerne.	Følge gjeldende prosedyrer og forskrifter. Skrive vedtak ut fra behov.	Vi trenger mere kvalifisert personell for å oppnå gode resultat. Forebygge/unngå avvik. Det er etbalert nattevakt i hjemmetjenesten fra oktober 2024.
Hjemmesykepleie, praktisk bistand og psykiatri	Yte pleie og omsorgstjenester i hjemmet til brukeren	Antall brukere: ca.80 Ingen særlig ressurskrevende brukere med store og sammensatte behov.
Velferdsteknologi	Sikre bruker trygge og fleksible tjenester Innføre mobil omsorg som bedrer dokumentasjon og letter arbeidsoppgavene for ansatte	Bygge ut velferdsteknologi, økte kunnskaper vedrørende velferdsteknologi blant de ansatte. Delta i lokale og regionale grupper som Digitale Helgeland. Vega kommune har deltatt sammen med nabokommuner i anskaffelse av nye trygghetsalarmer. Mobil omsorg ennå ikke tatt i bruk.
Praktisk bistand	Renhold, miljøarbeid, innkjøp etc. til hjemmeboende brukere. Middagslevering til hjemmeboende	Antall brukere: 31, noen enkeltbrukere i tillegg (timebasert) Antall som får tilkjørt middag er ca. 20 personer.
Botilbud	Det er bygget 8 nye omsorgsboliger på Gladstad og de første flyttet inn i mai 2020	De fleste som mottar hjelp i hjemmet bor i egne boliger, mens noen leier bolig av Vega kommune. Flere eldre ønsker bolig på Gladstad for å kunne komme nærmere tjenestetilbudene. Når det mangler alternative boliger kan det bli flere lagt inn på sykehjemmet for kortere eller lengre perioder. Dette skaper økt press mot institusjonen og kan fortrenge brukere som har større behov for institusjonsplass. Alle 8 leiligheter er utleid.
Rehabilitering	Rette tjenestene mot de med størst behov. Nytte mer korttidsopphold til rehabilitering. Fokusere på hverdagsrehabilitering	Yte god tjeneste gjennom tett samarbeid med privatpraktiserende fysioterapeuter Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring er det satt spesielt fokus på.
Brukerstyrt personlig assistent	Yte god individuell tjeneste Tett oppfølging i ansvarsgrupper, utarbeidelse av IP (individuell plan)	Gode tverrfaglige tilbud, både kommunalt og regionalt

Rus- og Psykiaritjenesten

Den daglige driften av utføres og ledes av psykiatrisk sykepleier. Samarbeider med ressurs miljøtjeneste	Komme i posisjon til brukere Opparbeider tillit Økt tverrfaglig samarbeid Koordinering av ansvarsgrupper Lavterskel tilbudet «Møteplassen» videreutvikles Flere unge voksne med varige psykiske utfordringer og dårlig boevne.	Tett samarbeid mellom psykiatrisk sykepleier og hjemmetjenesten, miljøtjenesten, legetjenesten og helsesykepleier rundt felles brukere. Veiledning av psykiatrisk sykepleier tverrfaglig. Samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Samarbeid med institusjon ved behov Opprette IP (individuell plan) Kontakt med LAR(legemiddelassistert rehabilitering) Drive miljøtjenestearbeid. Det er rekruttert inn i stillingen psykiatrisk sykepleier som går av med pensjon ved årsslutt. Det er per i dag 0,6 årsverk innenfor psykisk helse på Vega. Dette er for lite ressurs til å ivareta oppgavene. Vega kommune har ikke avtale om psykologtjeneste.
---	---	---

Folkehelsearbeid

Den daglige driften av folkehelsearbeidet ledes av folkehelsekoordinator. Tverrfaglig samarbeid med andre etater i kommunen.	Økt satsing på det forebyggende- og helsefremmende arbeidet.	Lite aktivitet på grunn av manglende ressurs Folkehelsekoordinator
---	--	--

Fellesområdet pleie- og omsorgstjenesten:

Arbeidsmiljø:

Områder	Tiltak	Kommentarer
Sykefravær	Levendegjøre IA-avtalen. Oppfølging av sykemeldte.	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidet med info om videreføring av IA arbeidet er en kontinuerlig prosess. Tilrettelegging av arbeidssituasjon ved behov Lokale avtaler med NAV- møter
Opplæring	Brannøvelse	Gjennomføres 2 gang pr.år for fast ansatte og vikarer.

Mål 2024	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
«Prosjekt leve hele livet»	Vedtatt Strategisk handlingsplan for eldreomsorgen 2021-2023	Diverse aktiviteter på Vega omsorgssenter	Vedtatt Strategisk handlingsplan for eldreomsorgen i Vega kommune 2021-2023
Øke trivsel på arbeidsplassen, redusere sykefravær og rekruttere og beholde	Redusere sykefraværet til landsgjennomsnitt aktiv IA bedrift. god kompetanse-kartlegging drøfte utfordringene rundt deltidsstillinger-være utviklende på både ledernivå og vedrørende de ulike faggruppene	Møter med Nav, arbeidslivssenteret og BHT . Oppdatere kompetanse-kartlegging Gode møteplasser med arbeidsgiver, ansatte og tillitsvalgte Lederutvikling og fokus på å myndiggjøre av de ansatte	Legemeldt sykefravær 2024: Hjemmetjeneste: 8% Sykehjem: 10% Noe høyt sykefravær Kompetanse -og opplæringsplan Møter mellom arbeidsgiver, arbeidstakere og tillitsvalgte. Fokus på opplæring internt og eksternt
Kunnskapsløftet Opplæringsmidler fra fylkesmannen	Fikk 200.000,- fra Statsforvalteren til opplæring personell	Bedre grunnopplæring, videregående opplæring, høyskoleopplæring og videreutdanning. Grunnutdanning, etter og videreutdanning i henhold til kompetanseplan	3 assistenter er i gang med utdanning som helsefagarbeider. 1 lærling som helsefagarbeider 1 medarbeider tar videreutdanning i palliasjon Diverse kurs/opplæring
Styrke arbeidsplassens identitet og omdømme v/ bevisstgjøring av verdier, individuelt og kollektivt	Sette de ansatte i stand til å foreta gode etiske avgjørelser, bevisstgjøring av verdier, både individuelle og kollektive Ansvarliggjøring av ansatte og fokus på etikk	Skape en større VI følelse i kommunen Vi er selv de beste ambassadører for å skape omdømme i måten vi tar imot og omtaler andre. Bruke våre vedtatte etiske retningslinjer	Ansvarliggjorte medarbeidere som trives i miljøet Det er viktig at den enkelte arbeidstaker opplever stolthet over eget arbeid, stolthet over egen avdeling og stolthet over hvilken rolle eller plass arbeidstedet har i kommunen.

Videreutvikle samarbeidet med pårørende, frivillige, lag og foreninger	Økt tilgjengelighet og brukemedvirkning. Skaper gode relasjoner og knytte sterkere bånd mellom den offentlige og den frivillige hjelpen. Ledere skal øke kunnskapen om utfordringer og muligheter med frivillighet i eldreomsorgen	Møter/ kontakt med pårørendeforening, eldreråd, pensjonistforening der aktuelle utfordringer og tiltak drøftes. Skape møteplasser for utveksling av informasjon. Bruke de frivillige aktivt. Øke trivsel, bedre og vedlikeholde funksjoner hos brukerne	Aktiviteter på arbeidsstua som stimulerer hukommelse og bevegelse.. Røde kors arrangerer kaffe og vafler hver lørdag på arbeidsstua for beboere og besøkende Deltatt på møter med pensjonistforening og brukerråd
Sommerarbeidsplasser for unge mellom 14-18 år	Spleiselag mellom Nordland fylkeskommune og Vega kommune	De unge deltar i aktiviteter inne på institusjonen, drar på tur, kafe, konserter, i kirken sammen med eldre.	Fungerer godt

Hva er vi gode på:

- Å diskutere og reflektere over etiske utfordringer i hverdagen
- Fokusere på kvalitet og innhold i våre tjenester.
- Sette fokus på brukerne og deres individuelle behov.
- Omstilling og fleksibilitet
- Møte nye brukergrupper
- Tverrfaglig samarbeid
- Ta vare på hverandre i personell gruppen

Utfordringer for tjenestene:

- Stramme budsjett medfører stort fokus på effektiv drift og å yte best mulig tjeneste med de ressurser vi har til rådighet.
- Fullt belegg på sykeavdeling/institusjon
- Mangel på fagpersonell, spesielt sykepleiere.
- Mangel på tilkallingsvikarer ved nødvendig fravær og i ferier
- Manglende ressurser i psykisk helse – tas opp i budsjett og økonomiplan
- Manglende ressurser i hjemmetjenesten – tas opp i budsjett og økonomiplan

Viktige hendelser

- Kommuneplanarbeid
- Ny sykepleier ansatt fra 1.august 2023
- Arbeid med rekruttering av ny leder helse og omsorg gjennomført med tiltredelse februar 2025.

Sammenfatning:

Belegget på sykeavdelingen var høyt (fullt) hele året. Mangel på personell, spesielt sykepleiere og tilkallingsvikarer ved nødvendig fravær og i ferier har utfordret tjenesten i stor grad. Innleie fra vikarbyrå har vært unngåelig. Vega kommune har utfordringer med å ha kapasitet til å ta imot ferdig behandlede pasienter fra sykehus. Har i en periode leid sykehjemsplass i annen kommune.

Hjemmetjenesten merker et større behov å dekke på demensområdet. Dagaktivitetstilbudet vårt har fungert godt for å dekke noe av dette behovet. Det er etablert nattevakt i hjemmetjenesten. Men det mangler fortsatt ressurser for å ha en forsvarlig drift på ettermiddag. I 2024 var det en medarbeider på arbeid på ettermiddag. Dette kommer ikke til å være godt nok videre framover.

Kravet til å ha nok fagutdannet personale blir stadig større. Som følge av en stadig eldre befolkning og at pasienter skrives tidligere ut fra sykehus, øker behovet for å tilby helsetjenester i kommunen. For å dekke dette behovet trengs det fagpersonell. Det er flere som tar fagutdannelse, men høy alder i personellgruppen gjør at flere vil gå av med pensjon i årene som kommer. Å få tilsatt fagpersonell, særlig sykepleiere og helsefagarbeidere er av avgjørende betydning for tjenesten.

Våre ansatte mestrer oppgavene gjennom målbevisst arbeid, gode kunnskaper, høy arbeidsmoral og høy yrkesetikk. Vi opplever gode tilbakemeldinger på våre tjenester fra pasienter og pårørende.

5 Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

5.1 VEGA BARNEHAGE

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Vega Barnehage	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	11,2	12,0
2024	17,35	15,0

ØKONOMI

all i 1.000	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik kr
NETTO	10 179	9 284	8 663	621

Regnskapskommentar:

Kommentar fra styrer: Mindre forbruk 621.486 kr.

Skyldes tilskudd fra andre statlige overføringer på 1.052.400 kr for 2024. Tilskutt til et enkelt barn konto: 1810000.

Dette tilskudd bortfaller i 2025.

Foreldrebetaling ble halverte fra 01.08.24 fra 3.000 kr til 1.500 kr. Nasjonale bestemmelser. Dette har forårsaket at 99% av barna i barnehagen har 100% plass. Dette er en utfordring til at barnehagen ikke kan rekruttere kvalifisert personale.

Det har i 2024 vært store utgifter til personaleklær.

Alt digital virkemidler er blitt utskiftet i 2024, for at kunne leve opp til de digitale standarder for kommunen.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

” Sikre barnehagetilbud av god kvalitet”

Det har vært ett uttalt mål for Vega kommune i 2014 at det skal jobbes for å beholde og rekrutere pedagogisk personell i stillingene.

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2024	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
Drive bhg innenfor gitte økonomiske rammer uten at kvaliteten på tilbudet reduseres.	Utarbeide økonomiske rapporter	Rapporterer til rådmannen ca. 4 gang i året.	Regnskapet for 2024
Arbeide for et godt arb.miljø med lavest mulig sykefravær.	Medlemskap i BHT. Tid til å gjennomføre vernerunder, min. 2 ganger pr.år.	Ha klare rutiner for HMS arbeid. Vernerunder. Inkluderende Arbeidsliv avtale.	Vi ser at vi må holde fokus på arbeidsmiljøet hele tiden, da det er fort at det danner uheldige kulturer innad hvis en ikke tar opp ting fortløpende.

Barnehagens ansatte arbeider mot barnehagens visjon og overordnede mål i Rammeplanen.	Planlegging og evalueringstid – Planleggingsdager, personalmøter, avd.møter og ped.leder møter.	Utarbeide årsplan og månedsplaner. Planene evalueres hver mnd opp i mot 7 fagområder i rammeplanen.	Det er viktig at vi bruker tid på å reflektere over jobben vår. Hvilke verdier som er viktige er diskusjoner vi kontinuerlig må ha i personalgruppen. Nyttig å diskutere seg fram til gode rutinebeskrivelser med fokus på voksenrollen.
Jobbe innenfor gjeldende lovverket.	Barnehageloven, forvaltningsloven, vedtekter, rammeplan, miljørettet helsevern for skole og barnehage, div.kommunale retningslinjer.	Forholde oss til lover, vedtekter og reglement.	Jobbes med kontinuerlig.
Foreldresamarbeid. Vi jobber for å ha et nært og godt samarbeid med heimen.	Møteplasser. Foreldremøter 2 g pr år. Samtaler 2 ganger pr år. Samarbeidsutvalget Daglig kontakt i hente - og bringe situasjoner.	Utarbeidelse av årsplanen, planlegge og gjennomføre ulike dugnader.	Vi har et nært samarbeid med foreldrene, og deres innspill blir tatt med videre. <i>Det har vært litt utfordringer med det daglige foreldresamarbeidet da foreldrene har levert og hentet barna i porten og det vanskeliggjør den daglige kommunikasjonen med foreldrene. Men foreldre og personalet har vært flinke til å sende meldinger eller ringt om det var noe de ønsket å ta opp.</i> Samarbeidsutvalget har hatt 2 møter dette året.
Sosial kompetanse. Jobbe for at alle barn skal kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.	Tid til planlegging og gjennomføring.	Jobbes med i daglige situasjoner i alle avdelingene. Tema i avd.møter, personalmøter og foreldre-møter/samtaler.	Arbeides med kontinuerlig.
Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet.	Tid til planlegging og gjennomføring.	Jobbes med daglig.	Arbeides med kontinuerlig.
Jobbe for en god overgang mellom bhg og skole.	Tid til planlegging og gjennomføring av tiltak.	Følge opp vedtatt plan. Viktig med et nært samarbeid med foreldre og skole.	Følge opp vedtatt plan. <i>Planen ble revidert 20.02.20 i møte med skolen</i>

Brukerfokus 2024:

	Resultatkrav		Resultat
Bedre kvalitet i barnehagen Fokus på voksenrollen i barnehagen med tanke på at kvalitet først og fremst skapes av de ansatte i samhandling med barna/foreldrene i barnehagen (relasjonsbygging).	Møteplasser, tid til å planlegge, reflektere og evaluere	Barnehagen er med i et regionalt samarbeid om vurdering og kvalitetsutvikling. (Ekstern Vurdering)	Tiltak: Barnehagen har gjort følgende i forhold til resultatet av vurderingen er: - å utarbeide rutinebeskrivelser for ulike situasjoner i barnehagen med fokus på voksenrollen. Rutinebeskrivelse for avvikling av planleggings - møter, med fokus på tid til refleksjon over egen praksis.
Fokus på temaet fysisk aktivitet i uteleken, vi har jobbet frem en plan om temaet på hver avdeling.	Denne synliggjør helt konkret hvilke holdninger personalet skal ha til temaet og konkrete metoder for hvordan vi skal være deltagende, igangsettere slik at barna får oppleve det å få høy puls og være aktiv minst en gang per dag i ca 30 minutter. Avhengig av alder.	Dette i forbindelse med utviklingsprogram met «Ledelse og kvalitet i barnehage»	Vi så at vi som voksne ble mere bevisste på å få med seg de av barna som velger bort aktiviteter med fart. De voksne engasjerte seg mere sammen med barna og vi ser at dette igjen gir flere aktive barn som synes det er trygt og morsomt å være med når de voksne er med i aktiviteten. Det vi så var at dette måtte holdes varmt, evalueres ofte, ellers ble det fort at personalet ble passive og ikke satte i gang lekene og planen ikke ble fulgt slik som avtalt.

Klagesaker fra brukere

Ant	Årsak og behandling
1	Manglet ekstra ressurs til barn med tiltak pga. mange sykemeldinger. Grunnet sykdom både kort og langtids, blir foreldrene bedt om å holde barns hjemme eller hente tidligere.

Hva har vi blitt bedre på i 2024:

Det har vært fokus på å få prosess på spesialpedagogisk hjelp. Det er vært forsøkt med en personell med spesialpedagogiske kompetanse kun jobber med dette. Dett har påvirket at det er utarbeidet fast prosedyre for hvordan arbeidet tilrettelegges og gjennomføres for å oppfylle gjeldende lovverk. I tillegg til at personalet hurtigere «fanger opp» barn med spesialpedagogisk behov.

Logoped er blitt tilsatt i 25% hvilket gjør at vi kan få startet «tidlig innsats» og gjør at barnet hurtigere får hjelp.

Viktige hendelser

Ingen spesielle utover bemanningsutfordringer.

5.2 SKOLEN og SFO

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"ENHET" - undervisningspersonale	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	23,2	28
2024	24,5	29

* Inkl. assistenter

"ENHET" - Assisterer skole/SFO	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	7,2	7
2024	7,3	8

ØKONOMI (ekskl. voksenopplæring)

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
	26 466	24 703	24 816	113

Regnskapskommentar:

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål
1. Sikre et godt og trygt skolemiljø for alle barna på Vega
2. Gi barn og unge trygge og stabile omgivelser, der trivsel, mangfold, inkludering og læring er nøkkelkvaliteter
3. Skolen skal være en lærende organisasjon der en sikrer rettferdig og god utdanning, som fremmer muligheter for livslang læring.

Internfokus: Mål for Vega barne- og ungdomsskole

Vedtatte utviklingsområder etter Ståstedsanalysen, samt nasjonale prøver og elevundersøkelsen	Mål	Lokale tiltak	Resultat
Prioriterte områder			
Fagfornyelsen	Implementere ny læreplan	Tema på fellesøkter	Gjennomført

Inkluderende skolemiljø	Alle barn og unge i Vega kommune skal møte omsorgsfulle voksne og få oppleve at de er betydningsfulle i et trygt og inkluderende fellesskap uten krenking og mobbing.	Lovverk Forskrifter Hvordan gjør vi det hos oss, hva forventer vi av hverandre Deltakelse i regionale og sentrale samlinger	Gjennomført Alle ansatte har fått grundig innføring av lovverket. Flere fellesøkter er brukt til å kartlegge sårbare elever og å lage handlingsplan for aktuelle elever
Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø			
Meldeknapp for utrygt skolemiljø	Meldeknappen brukes der elever, foresatte eller ansatte opplever at elever ikke har det bra.	Fokus på hva som kan meldes på. Og av hvem.	Tema på alle foreldremøter - gjennomført
Medbestemmelse	Elevene har en opplevelse av å være med på å påvirke skolehverdagen sin	Viktighet av et aktivt elevråd,- og elevens medvirkning på bl.a vurderingspraksis Jevnlige møter der rektor deltar. Elevrådet inviteres til å komme med høringsuttalelse i aktuelle saker som berører skolen.	Gjennomført Gjennomført i forbindelse med utredning 5-dagers skoleuke, og mattilbudet i kantina.
Andre viktige satsingsområder			
Være helsefremmende skole	Elevene har en opplevelse av at helse i vid forstand er en del av opplæringstilbudet ved skolen	1. Planleggingsdag aktiv læring 2. Vennekapsuke Deltakelse i BlimE-dansen	Gjennomført Deltatt Gjennomført
Lunsjtilbud, en arena for god ernæring og sosiale aktiviteter	Elevene har gode opplevelser sammen med medelever og voksne	Daglig	Gjennomført
Kvalitet, aktivitet og mangfold skal prege barns, ungdoms og innbyggernes læring, utvikling og livsutfoldelse.	Stimulere til fysisk, kulturell, sosial og kunstnerisk aktivitet.	1. Teater-forestilling 2. DKS-deltakelse 3. Deltakelse i verdensarv-arbeidet	Gjennomført Gjennomført Gjennomført
Tidlig inn – tett på	Elevene som blir hengende etter i ett eller flere fag skal ha mulighet for å tette sine faglige hull	Etablert en stilling (ca. 60 %) som ivaretar elever som har behov for tidlig innsats.	Gjennomført
Samarbeid med verdensarvsenteret	Elevene har god innsikt i verdensarv-arbeidet, og betydningen av å bo i en kommune med fokus på øyriket og mangfoldet i naturen.	Etablere et bredere samarbeid med senteret, og lage et årshjul som gir alle trinn mulighet for å ha minst ett årlig oppdrag/opplevelse av å leve og bo i en verdensarvkommune.	Skolen og Verdensarvsenteret er i gang med å lage et årshjul som ivaretar alle trinn

Arbeidsmiljø - fysiske

Områder	Handlings-/tiltaksplan med dato for måloppnåelse	Evt kommentar
Ombygging av kontorplass for merkantilt personell	24/25	Planlagt – men ikke påbegynt
Møterom som er egnet. Vi har ett nå vi kan bruke, men pga av at det er så lytt, kan det ikke være aktivitet i naborom	Ønsker at det utredes nærmere om det er mulighet for å bolke av noe på bibliotek	Ikke gjennomført

Seniortiltak

Antall seniorer/ årsverk	Seniortiltak og kostnad
5	Seniortiltak i henhold til avtaleverk om redusert undervisning for lærere etter fylte 57 år. For 2024 utgjorde dette 0,5 stilling.

Økonomifokus-/tiltak 2024:

	Resultatkrav	Resultat
Budsjett	Holde seg innenfor rammene	Gjennomført

Brukerfokus 2024

	Resultatkrav	Hva gjøres?	Resultat
Elevundersøkelsen		Tas specter på alle trinn, både den generelle og den forebyggende undersøkelsen. Utfra resultat – følges dette opp på det enkelte trinn.	Obligatorisk for 7. og 10. trinn. Gjennomført høst 2024 for 5.-10. trinn. Høy andel av mobbing på 7trinn. Gjennomført
Nasjonale prøver	Færre elever på laveste nivå Flest mulig av elevene deltar Kun elever med avvikende kompetansemål kan fritas for nasjonale prøver	Fritak kun om resultatet ikke vil kunne ha innvirkning på læring eller eleven ikke er i stand til å gjennomføre prøvene.	Resultater Ikke offentliggjort grunnet for få elever. Gjennomført Gjennomført
Eksamen/standpunkt karakterer			Eksamen skriftlig avviklet, resultat foreligger ikke.
Diverse	Den kulturelle skolesekken	Ulike tilbud om konserter, teaterforestillinger	I henhold til turnéplan fra Kulturell skolesekk Nordland

Hva har vi blitt bedre på i 2024

Å danne en ny kultur, eller forbedre en allerede eksisterende kultur tar ofte tid. Vi startet dette arbeidet høsten 2023, og har fortsatt dette arbeidet i 2024.

Vi framstår i større grad som en åpen og raus skole, der både elever og foreldre skal ha lav terskel for å ta kontakt. Vi har fortsatt det målrettede arbeidet med å bygge tillit mellom skolen og brukerne, med hovedfokus på trygghet for elevene, og et godt omdømme i bygda.

Vi har fokus på problematikken rundt utenforskap, da vår kommune ligger svært dårlig an på statistikken. Vi forsøker å tilrettelegge for en best mulig inkludering,- og at den enkelte skal få oppleve tilhørighet og trivsel i samhandling med andre mennesker.

I saker som blir meldt på knappen for utrygt skolemiljø har vi arbeidet raskt og etter lovverk for å løse saker så raskt som mulig. Noen saker får man kanskje aldri helt en god løsning på, men alle som melder skal føle at de blir tatt på alvor, og at skolen jobber systematisk og målrettet. Vi har ingen saker som har gått til SFIN. Assisterende rektor gjør en god jobb for å holde dette ajour, og å ta alle varsler på alvor. Det er ingen meldte saker som ikke har blitt startet innenfor det tidsrommet vi har til rådighet i forhold til lovverket.

Vega barne- og ungdomsskole har gode tradisjoner for å ta med elevene på turer og overnattinger i all slags vær, og til alle årstider. Dette bidrar til å skape samhold og samhandling. Det bidrar også til at elevene blir bedre kjent med heimplassen og kan få føle på stoltheten av å få vokse opp i et unikt mangfold av natur og dyreliv. Slike turer gir også en god mulighet for den enkelte elev å bli kjent med egne styrker og opplevelse av mestring utenfor det tradisjonelle klasserommet.

Slike turer skaper gode skoleminner og har en stor verdi for den enkelte elev, men også for et klassemiljø.

Vi har en egen miljøarbeider som har etablert et tilbud i skolens kjellerlokale. Her kan elever som av ulike årsaker faller utenom, få en pause fra klasserommet, og få mulighet til et alternativt tilbud sammen med en trygg voksen. Dette tilbudet er godt brukt, og en viktig bidragsyter til at elever som har behov for det – får en større grad av mestring og trygghet.

Vi har ingen personalsaker pr. nå – og personalet gir uttrykk for trivsel og arbeidsglede. Tross dette har vi hatt en økning av sykefravær som er legemeldt. Sentrale funksjoner har vært borte i hele eller deler av året. Dette har påført særlig ledergruppen betydelig økning av arbeidsoppgaver, som igjen *kan* ha ført til at andre oppgaver har tatt lengre tid, eller blitt bortprioritert. Dette kan ikke fortsette, da det på ett eller annet tidspunkt når en smertegrense som vil påføre skolen som organisasjon uheldige konsekvenser.

Vi har «tatt tilbake» stillingen som har hatt fokus på tidlig innsats. Dette har vært en suksess, og er godt mottatt av brukerne.

Videre har vi blitt gode på å handtere atferd, selv om dette området er et av de vanskeligste tema vi som skole står i. Vi har fått ned avviksmeldinger på vold og trusler, og har blitt gode til å finne ordninger som reduserer vold og uønsket atferd.

Vi har større elevmasse som bruker SFO – og dette er løst på en god måte ved at det er tatt i bruk større areal til dette formålet. Her skal både SFO-leder og de ansatte berømmes for å ha tilrettelagt for et best mulig tilbud.

Logoped er på plass, noe som innebærer at tiltak som krever logopedi settes i gang raskt. Logopeden og ansatt som jobber med tidlig innsats inngår også i skolens ressursteam, noe som har vært svært nyttig.

Vi har to som arbeider deltid og som vikar som tar lærerutdanning. Videre har vi hatt to på KFK. Den ene måtte bryte studiet pga. helsemessige årsaker, men den andre har nå bestått og kompetansen som veileder vil komme skolen til nytte fremover.

Vi har et høyt faglig nivå på våre ansatte, og de er også svært løsningsorienterte og fremoverlente. Dette bidrar til at vi på en god måte får til å tilrettelegge for god og variert undervisning til våre elever.

Arbeidet med felles kartlegging av sårbare elever har fortsatt, noe som bidrar til at alle kjenner til våre elever, og har en felles forståelse av utfordringsbildet,- og også håndtering av den enkelte. Dette er en stor styrke.

5.3 VEGA FOLKEBIBLIOTEK

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Bibliotek	Faste årsverk
2024	1

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Regnskap 2023	Avvik kr '24
NETTO	845 147,-	952 654,-	874 453,-	107 461

Regnskapskommentar:

Mindreforbruket skyldes delvis fravær på grunn av sykdom i familien og det er ikke leid inn vikar.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

1. Alle skal ha et bredt tilbud for deltakelse i og opplevelse av kulturtilbud i så vel kommunale instanser som i frivillige organisasjoner

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2024	Lokale tiltak	Resultat
Gjennomgang av faglitteratur for barn.	<p>Dette året har det vært en gjennomgang av alle fagbøker for barn, og bøker som var slitte og lite utlånt (og derfor uaktuelle) ble kassert.</p>	<p>Resultatet ble at det er bedre plass til de bøkene som leses og lånes ut, og det er blitt lettere å få ryddet på plass igjen innleverte bøker. Hyllene ser ryddigere ut og det er lettere både for lånere og den som jobber i Biblioteket å finne bøker når man leter etter bøker om et bestemt tema.</p> <p>Utlån av fagbøker til barn økte med 20 % i 2024.</p>

<p>Også i 2024 deltok Vega folkebibliotek på den nasjonale Lese kampanjen «Sommerles»</p>	<p>For at flest mulig av barna skulle finne seg bøker de hadde lyst til å lese og få lyst til å delta på «Sommerles», så ble det også i år gjort innkjøp av så mange nye barnebøker som mulig i første halvår.</p>	<p>Den årlige lese kampanjen «Sommerles» har hatt veldig stor deltakelse av barn i Vega kommune i mange år, men i 2024 var det dessverre en nedgang i antall barn som deltok.</p> <p>65,2 % av elevene i 1.-7. klasse deltok på «Sommerles» i 2024, og i år deltok også alle 6-åringene i kommunen (i 2023 var deltakelsen på 80 %). Men «Sommerles» er fremdeles et høydepunkt for mange barn, de koser seg med å lese bøker og høre på lydbøker, og de får poeng etter hvert som de leser. De anbefaler bøker for hverandre og når antall leste bøker øker, får de hente premier i Biblioteket, og det er stort.</p> <p>Men selv om det var en prosentvis nedgang i antall deltakere på «Sommerles» i år for Vega folkebiblioteks del, kan vi glede oss over at Vega til tross for dette, var det biblioteket som hadde høyest deltakelsesprosent på Sør-Helgeland.</p>
<p>Opprydding på Magasin-rommet i kjelleren.</p> <p>Dvs. gjennomgang av julebøker både til voksne og barn, og også hobbybøker med jul som tema til både voksne og barn.</p> <p>I tillegg ble hyllene med voksen skjønnlitteratur på Magasinet gjennomgått.</p>	<p>Gamle og utleste julebøker for barn ble kassert, for det er begrenset med plass til utstilling av julebøker når julen nærmer seg. I tillegg ble eldre og utdaterte hobbybøker med jul som tema kassert for å bruke utstillingsplassen i Biblioteket, når julen nærmer seg, til å vise frem de nyeste og fineste bøkene.</p> <p>Voksen skjønnlitteratur i magasinet ble også gjennomgått og kasseringer måtte til.</p>	<p>Utstillingen av julebøker ble i 2024 mer en fremvisning av de nyeste bøkene enn tidligere, siden eldre og slitte bøker var blitt tatt ut av samlingen. Resultat ble da som ønsket: det ble lånt ut mer julebøker enn det som har vært vanlig de siste årene.</p> <p>Rydding og kassering i voksen skjønnlitteratur på Magasinet i kjelleren, gjorde det mulig å flytte en god del bøker fra Bibliotekrommet i hovedetasjen ned i kjellermagasinet. Dermed ble det bedre plass i selve Biblioteket til promotering av nye bøker, og utlån av skjønnlitteratur til voksne har økt i 2024.</p>

Brukerfokus 2024:

		Resultat
<p>Bibliotekene i Norge er nå ment å skulle være mer enn et sted å låne ut bøker og andre medier. Bibliotekene skal, som Bibliotekene i Danmark, gi tilgang til digitale tjenester gjennom det Nasjonale lånekortet som ble innført for noen år siden. Tilgangen er gratis for den enkelte låner / bruker, men Bibliotekene må betale for disse tjenestene. Vega folkebibliotek bestilte for 2024 den digitale tjenesten FLIPP. Det er en tjeneste som gir Vega folkebiblioteks lånerne / brukere tilgang til 90 ulike tidsskrifter i fulltekst, det eneste man trenger er et Nasjonalt lånekort og man må registrere seg med mobilnummer og lage seg et passord.</p>	<p>Dette tilbudet ble markedsført på Bibliotekets Facebook-side med jevne mellomrom i løpet av året, og biblioteksjefen markedsførte det også i Biblioteket til lånerne når de besøkte biblioteket fysisk</p>	<p>Lånerne har både vist interesse for og brukt dette tilbudet, og mange lånere som tidligere bare ville ha lokalt lånekort, har nå skaffet seg Nasjonalt lånekort. Dette for å kunne benytte digitale tilbud fra Biblioteket i fremtiden</p>
<p>Biblioteksjefen har i 2024 hatt arbeidet med informasjon om Bibliotekets tilbud høyt på prioriteringslisten, og «To Nye» er blitt et fast innslag på Bibliotekets Facebook-side</p>	<p>«To Nye» på Bibliotekets Facebook-side blir oppdatert stort sett hver uke, og der legges det ut informasjon om to nye bøker pr. gang, som presenteres litt grundigere. Det legges ut bilde av forsiden på bøkene, og en utfyllende omtale, og så legges den samme «posten» ut på Vega-siden for å nå ut til flest mulig.</p>	<p>Mange lånere har kommentert at «To Nye» på Facebook er en fin måte å få informasjon om ny litteratur på, og lånerne har satt pris på dette dryppet av bokinformasjon fra Bibliotekets side. De bøkene som presenteres lånes ofte ut i løpet av den etterfølgende uken, og utlånet av skjønnlitteratur til voksne har faktisk økt med 5,2 %.</p>
<p>I 2024 det vært brukt mye tid på å informere om Appen BookBites. Dette er et Bibliotektilbud hvor både barn og voksne kan låne e-lydbøker og e-bøker (dvs. bøker i fulltekst) uten å måtte besøke Biblioteket fysisk. (Voksne lånere kan logge seg på med sitt Nasjonale Lånekort, og barn logger seg på med Feidennummer, som de får gjennom skolen)</p> <p>Det kan være mange grunner til at det er vanskelig å komme til Biblioteket fysisk, og da er det viktig å få fram at man likevel kan benytte Bibliotekets tilbud.</p>	<p>BookBites er en gratis-app lånerne kan laste ned til mobiltelefonen eller nettbrettet sitt, og gjennom den kan de låne e-bøker og lydbøker uansett hvor de befinner seg.</p>	<p>Utlån av e-bøker via BookBites til voksne økte med 6,3 %, men for e-lydbøker var det ingen økning</p> <p>Når det gjelder utlån til barn via BookBites, så var det en skuffende nedgang både når det gjelder e-bøker og e-lydbøker.</p> <p>BookBites har fått mange nye brukere, og når antall innkjøpte lisenser ikke kan øke tilsvarende av økonomiske årsaker,</p>

	så blir det ventelister på e-lydbøker. Voksne aksepterer dette i større grad enn barn, og det vises tydelig i tallene.
--	--

Hva har vi blitt bedre på i 2024:

- Hyllene med fagbøker for barn er nå blitt mer oversiktlige etter at gamle, slitte og utdaterte bøker er fjernet fra samlingen. Det er dermed bedre plass til de bøkene som er aktuelle og som faktisk lånes og brukes, og det er lettere for lånerne å finne fram til de bøkene de ønsker å låne.
- Storopprydding og kassering i Bibliotekets kjellermagasin har nå endelig startet. Julebøker for barn og voksne, samt hobbybøker med jul som tema er nå ferdig, og rydding og kassering i hyllene for voksen skjønnlitteratur på magasinet er også ferdig. Fagbøker og skjønnlitteratur for barn gjenstår ennå, men det at jobben med å få magasinrommet i kjelleren ryddet endelig har kommet i gang etter mange utsettelse, er en lettelse for Biblioteksjefen. Det vil lette og forenkle rydding og kassering i selve Biblioteket.
- I 2024 kunne Vega folkebibliotek tilby sine lånere en digital tjeneste fra Bibliotek24 for første gang. Bibliotek24 er nasjonalt konsortium som forhandler fram tilbud på digitale tjenester som tilbys norske bibliotek til en fordelaktig pris. Det digitale tilbudet Vega folkebibliotek har valgt å tilby sine lånere i 2024 er Flipp, en app som gir tilgang til å lese 90 digitale tidsskrifter i fulltekst på mobil, nettbrett eller PC. Tjenesten er gratis for lånerne gjennom Nasjonalt lånekort.

Viktige hendelser

Det mest gledelige i 2024 har vært en økning av utlån av skjønnlitteratur til voksne. Tallene fra statistikken viser en økning på 5,2 % og i en situasjon hvor man hører at voksne leser mindre, så er dette veldig hyggelig.

At Vega folkebibliotek nå kan tilby to tjenester (BookBites og Flipp) som kan benyttes selv om man ikke tar seg fysisk til Biblioteket, er også viktig for bruken av Bibliotekets tjenester. Bruk av Biblioteket er blitt mer enn fysiske besøk i Bibliotekets lokaler, og det er viktig for tanken om «Bibliotek til alle!». Grupper som sjelden besøker Biblioteket og som ikke låner bøker, kan få et tilbud fra Biblioteket som de kan benytte seg av uansett hvor de befinner seg.

I 2024 økte utlån av fagbøker til barn 20%, og utlån av skjønnlitteratur økte med 36 %. Dette i seg selv er veldig gledelig, men skoleklassenes lån til klasseromsbibliotek bidrar nok til å dra opp tallene, slik at det kanskje ser litt bedre ut enn det i realiteten er.

Men det som bekymrer biblioteksjefen, er ikke antall bøker barn låner, men det faktum at barn helst vil ha bøker med veldig lite tekst, og det er tegneserier for barn og ungdom som det lånes og leses mest av. Vanlige bøker med lite bilder og da mer tekst prioriteres bort, hvilket gir mindre barna mindre lesetrening enn tidligere.

6. Næring/landbruk

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"ENHET"	Faste årsverk
2024	1,0

ØKONOMI

	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
NETTO	1 357	770	1 003	233

Regnskapskommentar:

Positivt avvik ca kr 233 000.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

1. Vega skal være aktiv innen primærnæringene
2. I Vega skal kultur og næring gi utvikling og verdiskaping for hele kommunen

Det vises til egen årsmelding fra Sør-Helgeland landbruksstjeneste.

7. Verdensarv, natur og kulturarv

7.1. Miljø/plan

ORGANISASJON/TJENESTETILBUD

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
	700 862	640 745	877 661	236 916

Regnskapskommentar:

Kontoret hadde redusert kapasitet /bemanning fram til desember.

MÅLOPPNÅELSE jf. kommuneplanens samfunnsdel Ny plan under utarbeidelse

Verdensarv, natur og kulturarv. Hovedmål: I 2020 har vi ivarettatt og foredlet de verdiene som lå til grunn for verdensarvstatusen. Vega kommune jobber for å bli et internasjonalt lende kunnskapscenter for formidling, forvaltning og bruk av natur- og kulturlandskap langs kysten.

Det unike kulturlandskapet i Vegaøyen som er et resultat av samspillet mellom menneske og natur over lang tid, har gitt området plass på Unescos verdensarvliste. Både kulturarven og de rike naturverdiene i Vegaøyen skal beskyttes – og den unike tradisjonen med ærfugl røkting, dunhøsting og foredling skal holdes i hevd og ivaretas for fremtidige generasjoner.

Internfokus:

Mål fra virksomhetsplan	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
<p>FOKUS PÅ VERDENSARV STATUSEN</p> <p>PLANARBEID</p>	<p>Ivaretaging av verdiene som ligger til grunn for statusen, og sikre bærekraftig utvikling av verdensarven.</p> <p>Overordnet kommuneplan</p> <p>Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftslivet – inngår i KPS.</p> <p>Plan for friluftslivets ferdssårer</p> <p>Helhetlig ROS og overordnet beredskapsplan</p> <p>Kulturminneplan</p>	<p>Feiring av 20 årsjubileum for Vegaøyen verdensarv.</p> <p>Oppstart av arbeidet med ny forvaltningsplan for verneområder i Vega k.</p> <p>Høring kommuneplanens samfunnsdel (KPS). Politisk verksted gjennomført.</p> <p>Godkjent / behandlet /prioritert spillemiddelsøknad i tråd med handlingsprogram</p> <p>Prosjektplan utarbeidet og oppstartsmøte/folkemøte i samarbeid med Trollfjell friluftsråd iverksatt.</p> <p>Gjennomført øvelse-Nordland i regi av Statsforvalteren. Hendelse; ekstremvær med store nedbørsmengder.</p> <p>Rapportering av bruk av midler til bevilger jf. tilsagn</p>	<p>Ny forvaltningsplan for verdensarvområde vedtatt og inngår i KPS.</p> <p>Administrativt kontaktutvalg arbeidsgruppe.</p> <p>Plan vedtatt av K-styret. Ny kommunal Planstrategi vedtatt.</p> <p>Søknad videresendt til NFK for videre behandling.</p> <p>Planarbeidet avsluttes i 2025</p> <p>Planens lister oppdatert Behov for oppfølging av jf. evaluering av øvelsene.</p> <p>Tiltak må innarbeides i HØP samt avgrensninger av hensynsoner for kulturmiljø må avklares i KPA</p>
ANDE FORVALTNINGSAKER	<p>Predatorbekjempelse/ minkpremie</p> <p>Elgforvaltning</p>	<p>Betydelig økt fangst levert</p> <p>Forskningsprosjekt med lokal deltakelse</p>	<p>Redusert medfinansiering</p> <p>Elgprosjektet avsluttet, NINA oppsummert arbeid på Vega de siste 30 årene.</p>

Tiltak som følge av politiske vedtak:

Ferdigstilling av kommuneplanens samfunnsdel (KPS) med forvaltningsplan for Vegaøyen verdensarvområde og ny kommunal planstrategi

Viktige hendelser

Kommunestyrets vedtak av KPS.

8. Teknisk avdeling

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Teknisk avdeling	Faste årsverk	Faste ansatte
2024	10,3	9,7
2023	10,3	9,7

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Avvik
NETTO	15 842	15 842	15 449	597

Regnskapskommentar:

Samlet negativt avvik på kr 597.000,-, hensyntatt avsetning/inntekt til/fra fond
Ca kr 500 000 gjelder vann. Hovedårsaken er iverksatt beredskap i 2024.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål:

1. Boforhold
2. Universell utforming

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2024	Resultatkrav	Resultat
Kommuneplanens samfunnsdel	Ferdigstilt	Ferdigstilt
Branntiltak	Rapport ferdigstilt	Rapport over avvik på de ulike bygg
Tomtefelt Rørøy	Produksjon	Produksjon av offentlig infrastruktur.
Salg av tomter Høgåsmyra	Ferdigstilt	Tomter solgt, byggestart iverksatt
Pasientvarsling	Start av prosjektet	Ikke ferdigstilt
Kunstgressbanen		Ikke ferdigstilt i 2024
Rehabilitering samfunnshus		Ferdigstilt i 2024

Økonomifokus-/tiltak 2024:

	Resultatkrav	Resultat
Driftsbudsjett	Ikke satt spesifikke krav	Samtlige funksjoner bærer preg av forsiktighet og nøkternt forbruk. Uforutsette kostnader dekket inn av mindretgift lønn.

Brukerfokus 2024:

	Resultatkrav	Resultat
Arbeidspress på saksbehandling. Tid- og ressurskrevende med mange dispensasjonssaker.	Organisering/ressurser må utredes	Prosess igangsatt. Samarbeid med andre kommuner.
Ulovlighetsoppfølging/myndighetsutøvelse er krevende pga manglende ressurser	Organisering/ressurser må utredes	Prosess igangsatt. Samarbeid med andre kommuner.
Drift kommunale eiendommer	Organisering/ressurser må utredes	Interkommunal løsning med Brønnøy kommune. Sak lagt fram i 2024.

Hva har vi blitt bedre på i 2024:

Vann/avløp – stort fokus på kartgrunnlag/rutiner/saksbehandling

Tiltak som følge av politiske vedtak:

Kystplan Helgeland – Vega
Forvaltning verdensarv
Kommuneplanens samfunnsdel

Ovenstående oppgaver har preget organisasjonen i 2024. Får konsekvenser for øvrige funksjoner som skal ivaretas av avdelingen.